

Nerevidirano devetmesečno poročilo
o poslovanju za obdobje
januar - september 2017
za družbo UNIOR d.d.
in Skupino UNIOR

Zreče, november 2017

Ključni podatki o poslovanju SKUPINE UNIOR

(v tisoč EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Poslovni izid		
Prihodki od prodaje	180.749	165.539
EBIT	15.947	15.405
EBITDA	26.323	26.820
Čisti poslovni izid	13.389	10.878
Finančni položaj		
Celotna sredstva	358.843	345.698
Celotni kapital	164.488	154.482
Finančne obveznosti	134.590	125.276
Poslovne obveznosti	45.812	52.224
Kazalniki donosnosti		
EBIT marža (v%)	8,82	9,31
EBITDA marža (v%)	14,56	16,20
ROA - donosnost sredstev (v%)	3,79	3,17
ROE - donosnost kapitala (v%)	8,82	7,55
Kazalniki finančnega zdravja		
Kapital / Celotna sredstva (v%)	45,84	44,69
Zaposleni - konec obdobja		
Skupina (odvisne družbe)	3.127	2.982
Skupina (odvisne in pridružene družbe)	3.775	3.630

Ključni podatki o poslovanju družbe UNIOR

(v tisoč EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Poslovni izid		
Prihodki od prodaje	139.132	126.887
EBIT	8.442	8.102
EBITDA	15.307	15.728
Čisti poslovni izid	6.805	5.178
Finančni položaj		
Celotna sredstva	293.329	284.623
Celotni kapital	119.220	113.201
Finančne obveznosti	127.645	119.605
Poslovne obveznosti	35.994	41.394
Kazalniki donosnosti		
EBIT marža (v%)	6,07	6,39
EBITDA marža (v%)	11,00	12,40
ROA - donosnost sredstev (v%)	2,35	1,84
ROE - donosnost kapitala (v%)	6,05	4,79
Kazalniki finančnega zdravja		
Kapital / Celotna sredstva (v%)	40,64	39,77
Zaposleni - konec obdobja		
UNIOR d.d.	2.094	2.077

VSEBINA

1	Uvodna pojasnila.....	6
2	Izjava članov posloводства.....	6
3	Predstavitev družbe	7
4	Programi in dejavnost družbe.....	9
5	Pomembnejši dogodki v prvih devetih mesecih leta 2017	17
6	Najpomembnejši trgi in kupci.....	18
7	Delnice.....	23
8	Zaposleni	26
9	Korporacijsko upravljanje.....	27
9.1	Uprava.....	27
9.2	Kolegij uprave	28
9.3	Nadzorni svet	29
9.4	Skupščina	29
9.5	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta	30
9.6	Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb	31
9.7	Upravljanje s tveganji	31
10	Poslovno poročilo	35
10.1	Razmere v gospodarstvu	35
10.2	Prodaja	36
10.3	Proizvodnja in storitve	37
10.4	Uspešnost poslovanja	38
10.5	Kazalniki poslovanja.....	40
10.6	Finančni položaj	41
10.7	Investicije	42
10.8	Dogodki po bilanci stanja	42
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.....	44
11.1	Bilanca stanja na dan 30.9.2017.....	44
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 30.9.2017	46
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	47
11.4	Izkaz denarnih tokov	48
11.5	Izkaz gibanja kapitala	49
11.6	Pojasnila k računovodskim izkazom.....	49
11.6.1	<i>Bilanca stanja</i>	<i>49</i>
11.6.2	<i>Izkaz poslovnega izida</i>	<i>50</i>
11.6.3	<i>Izkaz vseobsegajočega donosa</i>	<i>51</i>
11.6.4	<i>Izkaz denarnih tokov.....</i>	<i>51</i>
11.6.5	<i>Izkaz gibanja kapitala</i>	<i>51</i>
12	Skupina UNIOR	52
12.1	Sestava Skupine UNIOR.....	52
13	Konsolidirani računovodski izkazi.....	54
13.1	Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 30.9.2017	54
13.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1.1.2017 do 30.9.2017..	56
13.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR.....	57
13.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR	58
13.5	Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR	59
13.6	Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	60
13.6.1	<i>Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR.....</i>	<i>60</i>
13.6.2	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR.....</i>	<i>61</i>
13.6.3	<i>Izkaz vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR</i>	<i>62</i>
13.6.4	<i>Izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR.....</i>	<i>62</i>
13.6.5	<i>Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR.....</i>	<i>62</i>

POSLOVNO POROČILO

1 Uvodna pojasnila

V skladu z določili Zakona o trgu finančnih instrumentov in s Pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev družba UNIOR d.d., Kovaška cesta 10, 3214 Zreče objavlja nerevidirano nekonsolidirano devetmesečno poročilo za leto 2017 družbe UNIOR d.d., in nerevidirano konsolidirano devetmesečno poročilo za leto 2017 Skupine UNIOR. Pomembnejše spremembe podatkov, ki so vsebovani v prospektu za borzno kotacijo, družba sproti objavlja v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet ter na spletnem naslovu družbe www.unior.si. Nerevidirano devetmesečno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR je na vpogled na sedežu družbe UNIOR d.d., Kovaška cesta 10, 3214 Zreče, objavljeno pa je bilo tudi na elektronskem sistemu obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet dne 30.11.2017 ter na spletni strani izdajatelja www.unior.si.

2 Izjava članov posloводства

Uprava družbe je odgovorna za pripravo devetmesečnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe UNIOR d.d., in njenih odvisnih družb v prvih devetih mesecih leta 2017.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi Skupine UNIOR predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov njunega poslovanja za prvih devet mesecev leta 2017.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno računovodenje, za sprejem ustreznih sklepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o njenem nadaljnjem poslovanju ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava potrjuje, da je po njenem najboljšem vedenju devetmesečno računovodsko poročilo sestavljeno v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida matične družbe in vseh ostalih družb, ki so vključene v konsolidacijo Skupine UNIOR. Uprava prav tako potrjuje, da je v devetmesečno poročilo vključen pošten prikaz informacij o pomembnih poslih s povezanimi osebami, sestavljen v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Predsednik in član uprave družbe UNIOR d.d., sva seznanjena z vsebino celotnega devetmesečnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za prvih devet mesecev leta 2017. Z njim se strinjava in ga potrjujema.

Predsednik uprave
Darko Hrastnik, univ.dipl.inž.metal.mater.

Član uprave
Branko Bračko, univ.dipl.inž.str.

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Začetki Uniorja segajo v leto 1919, ko je bila ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba, pri čemer ima kovaštvo v Zrečah še mnogo starejše korenine. Leta 1950 se je obrat preimenoval v Tovarno kovanega orodja Zreče (TKO) in prešel v družbeno last. V sedemdesetih letih 20. stoletja je z novimi oblikami razvoja družba dobila tudi novo ime – Unior Tovarna kovanega orodja Zreče. Leta 1997 se družba preoblikuje v delniško družbo.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v štirih programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje,
- Strojna oprema in
- Turizem.

Poslanstvo

Smo razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin ter zaveznik narave in ljudi.

Vrednote

Naše vrednote so: odgovornost, inovativnost, odličnost in podjetnost. Naše osrednje sposobnosti so: široko tehnično in tehnološko znanje, delavnost in prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih. Naše osrednje sposobnosti nam prinašajo naslednje konkurenčne prednosti: globalna prisotnost, nekateri programi ali podjetja v Skupini so med ključnimi igralci na segmentu tržišča ali tržišču, prilagodljivost ter konkurenčnost v ceni in kakovosti.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Z vizijo smo si zastavili ambiciozne cilje. V letu 2020 bomo prepoznavni kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko-predelovalni in turistični dejavnosti. Z lastnim inovativnim procesom v sodelovanju s kupci, dobavitelji, s sorodnimi podjetji in z raziskovalnimi organizacijami bomo razvijali, proizvajali in tržili rešitve z vse višjo dodano vrednostjo. Naša bruto dodana vrednost na zaposlenega bo znašala 35.500 evrov, čisti prihodki od prodaje pa 198 milijonov evrov. Bomo povezovalni člen v dinamični Skupini UNIOR, ki bo izkoriščala svoje sinergije in skupaj dosegala 255 milijonov evrov prodaje ter skupaj s pridruženimi podjetji zaposlovala 4.195 ljudi.

Skupina UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja osemnajst odvisnih in sedem pridruženih podjetij v devetnajstih državah po svetu.

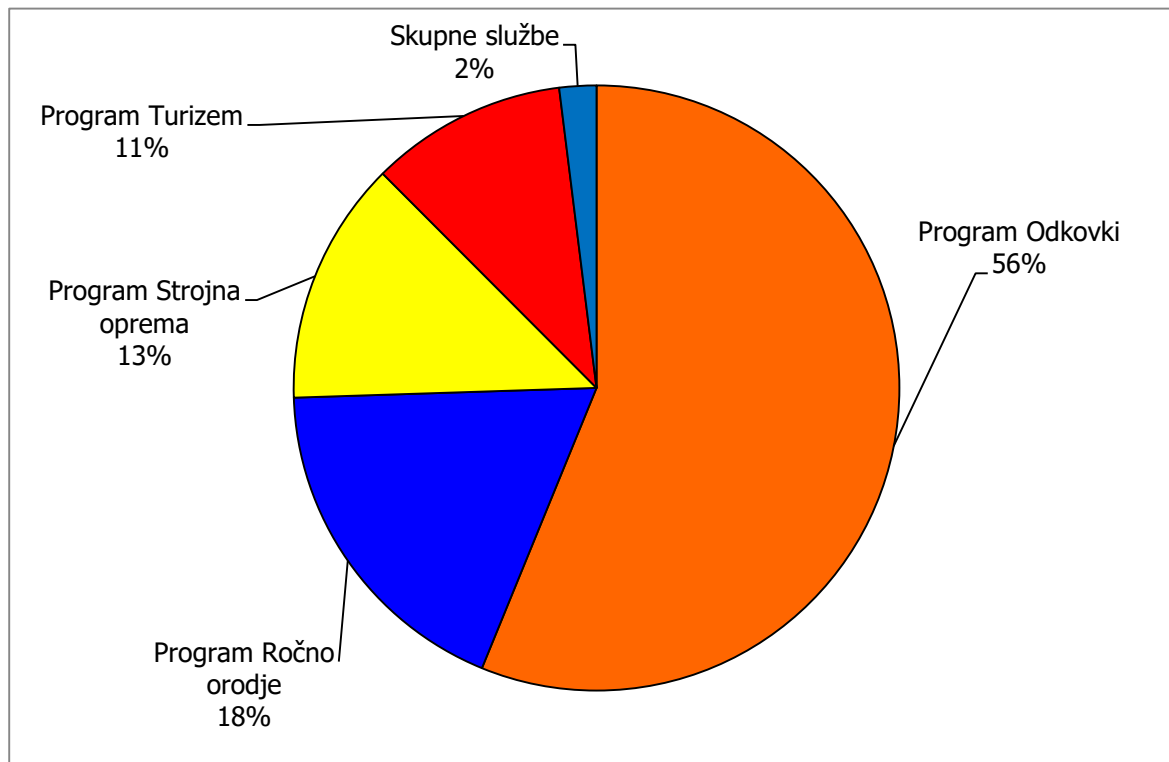
Najpomembnejši trgi Skupine Unior

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
RTC KRVAVEC	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR HELLAS	Grčija	Evropa
UNIDAL	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR KOMERC	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR USA CORPORATION	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
RHYDCON	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v prvih devetih mesecih leta 2017

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje, sintra in obdeluje izdelke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Letno proizvedemo 17 milijonov ojníc in 31 milijonov delov za krmilne mehanizme avtomobilov. Bruto dodana vrednost na zaposlenega je v prvih devetih mesecih leta 2017 znašala 28.853 evrov. Ključne strateške usmeritve so: povečanje dodane vrednosti, obvladovanje stroškov in prilagajanje kapacitet aktualnim zahtevam na trgu (novi projekti ojníc, združevanje velikih kupcev ZF in TRW).

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V prvih devetih mesecih leta 2017 je prispeval kar šestinpetdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe in v dobaviteljski verigi tudi v evropskem merilu predstavlja enega večjih proizvajalcev odkovkov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 95 odstotkov izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnega mehanizma osebnih vozil, nosilni deli podvozja, ojnice in drugi odkovki, katerih skupna lastnost je, da niso osno-simetrični. Del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovek za lažjo obdelavo in najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak avtomobilskih proizvajalcev, ter »Tier 1« in »Tier 2« dobavitelj. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani aktualnim standardom kakovosti. V ta namen smo pridobili ISO standard ISO/TS 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in splošne konkurenčne sposobnosti.

Vse pomembnejša postajajo tudi naša hčerinska proizvodna podjetja UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem in NINGBO UNIOR Ltd. na Kitajskem. Na račun le-teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Poslanstvo

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce. Smo zanesljiv partner pri razvoju tehnologije stiskanja kovinskega prahu.

Vizija za leto 2020

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. Cilj je 102,5 milijonov evrov prihodkov, od tega je 16 milijonov evrov prodaje obdelanih odkovkov. S proizvodnjo 35 milijonov kosov odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in nad 20 milijonov kovanih ojníc se uvrščamo na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše branže v evropskem prostoru. Bruto dodana vrednost na zaposlenega znaša 35.000 evrov.

Strategija

Strategija razvoja Programa Odkovki bazira na ključnih predpostavkah stroškovno konkurenčne in tehnološke prednosti naše proizvodnje ob kontinuirani rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v to branžo. Na evropskem trgu nameravamo obdržati dominanten položaj na področju kovanja toplo kovanih jeklenih odkovkov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju ojníc pa nameravamo prehiteti konkurenco in se po količini dobav in po pomembnosti projektov prebiti v sam vrh. Odkovki so zadnje desetletje skrbno usmerjali ritem investicij v tehnologijo, orodjarstvo in modernizacijo kovaštva, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka obdelave odkovkov.

Obvladujemo kompleten razvoj in tehnologijo izdelave vseh proizvodnih orodij, raznolik strojni park v kovačnici pa nudi možnost konkurenčne izdelave tako maloserijskih kot tudi masovnih pozicij. Kupcem lahko poleg kovanja s kladivi ali prešami nudimo še celotno paleto termičnih obdelav, finalne obdelave in testiranja odkovka, kakor tudi nadgradnjo v obliki mehanske obdelave odkovkov. Tehnično imamo vse potrebne resurse za zagotavljanje zahtevanega nivoja kakovosti najbolj zahtevnih uporabnikov iz vrst avto industrije, poleg tega pa nam naveza na bližnjo jeklarno in lastna strojegradnja dajeta potencial in konkurenčno prednost, ki je druge, sorodne kovačnice nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid nižanja stroškov, s kovačnico na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov. Prav to slednje nas uvršča med globalne igralce in odpira naslutene možnosti rasti in razvoja blagovne znamke Unior – odkovki na tržiščih kot so Mehika/ZDA, Rusija ali latinska Amerika. Vabila za aktivnejši nastop na teh trgih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov, ki od nas - strateških dobaviteljev to enostavno pričakujejo

Program Ročno orodje

Uvrščamo se med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja, naši izdelki pa so prisotni na vseh petih celinah.

Pri proizvodnji ročnega orodja, upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja, sledimo zadnjim trendom in se prilagajamo novim potrebam in navadam naših uporabnikov. Uporabljamo vrhunske materiale, kot sta krom vanadijevo jeklo, ki zagotavlja dolgo življenjsko dobo naših orodij.

Ročno orodje modeliramo s pomočjo sodobnih računalniških programov in pod budnim nadzorom ekipe izkušenih strokovnjakov za posamezna področja. Izdelujemo ga na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov ter zaščito izdelkov. Smo visoko odzivni in prilagodljivi, kar še dodatno vpliva na zadovoljstvo naših kupcev.

Naše izvirne izvedbene rešitve zagotavljajo izjemno uporabnost, učinkovitost in estetski izgled orodja. Visoka dodana vrednost se odraža v funkcionalnosti, vzdržljivosti in dovršenosti. Ker so naša orodja optimalno konstruirana in ker odlično obvladujemo vse proizvodne procese, nudimo doživljenjsko garancijo za vse napake v materialu. Upoštevamo vidik ergonomičnosti in udobja ter poskrbimo za varnostne elemente, ki preprečujejo poškodbe.

Naš program obsega več kot 5.500 različnih visoko kakovostnih izdelkov, ki olajšajo raznovrstna opravila. Orodja so zasnovana za profesionalne mojstre in povečujejo njihovo storilnost. Delimo jih v več izdelčnih skupin: funkcionalni ključi, dovršeni nasadni ključi, učinkovite klešče, varno-izolirano orodje za delo pod visoko napetostjo, raznovrstne škarje, celovito vodoinštalatersko orodje, vzdržljiva kovinska embalaža, ergonomični izvijači itd.

Razvijamo in proizvajamo ročna orodja za specifične tržne niše, kot so kolesarska in motoristično-avtomobilska orodja. Uporabnikom omogočamo varnost pri delu na višini in (na uporabnikovo zahtevo) radio frekvenčni sistem varovanja orodij.

Poleg razvoja, proizvodnje in trženja ročnega orodja se ukvarjamo tudi z industrijskim trženjem ter razvojem in proizvodnjo hladno kovanih izdelkov. S hladno kovanimi izdelki (rotorji, statorji, gredi itd.) zadovoljujemo potrebe industrijskih kupcev.

Naše ročno orodje je dosegljivo končnim uporabnikom širom sveta. Vključujemo se v evropske in svetovne gospodarske tokove. S svojimi partnerji in kupci tesno sodelujemo ter gradimo dolgoročne poslovne odnose. Večji del prodaje poteka iz matičnega podjetja v Sloveniji prek lastnih distribucijskih podjetij v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Franciji, Španiji in Veliki Britaniji. V Vzhodni Evropi imamo lastna distribucijska podjetja v Rusiji, Bolgariji, Romuniji, Madžarski, na jugu Evrope pa v Makedoniji, Bosni in Hercegovini in Srbiji, na daljnem vzhodu pa v Singapurju.

Naši izdelki ustrezajo zahtevnim svetovnim standardom kakovosti. Delujemo tudi po modelu poslovne odličnosti EFQM, kar pomeni, da so vsi zaposleni vpeti v procese snovanja izboljšav kakovosti in se učijo drug od drugega. Smo in ostajamo eden največjih Evropskih proizvajalcev visoko kvalitetnega ročnega orodja pod blagovno znamko Unior.

Poslanstvo

Razvoj, proizvodnja in trženje visokokakovostnih ročnih orodij in hladno kovanih izdelkov ter izvajanje storitev industrijskega trženja.

Vizija za leto 2020

Smo vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih ročnih orodij, smo med 5 največjimi proizvajalci splošnih orodij in smo eden izmed petih največjih proizvajalcev hladno kovanih asimetričnih izdelkov v Evropi, merjeno po prihodkih od prodaje in po diverzifikaciji asortimaja. Cilj za leto 2020 je 37 milijonov evrov prodaje, od tega bomo s programom hladnega kovanja realizirali 3,5 milijonov evrov. Bruto dodana vrednost bo dosegla 34.000 evrov na zaposlenega.

Strategija

Svetovna profesionalna potrošnja ročnega orodja z vidika nabavnih cen grosistov, asortima enak UNIOR-ju, znaša 4,2 milijarde evrov. Tržni delež UNIOR-ja znaša 1,07 odstotka in je primerljiv s konkurenti. Prihodki od prodaje ročnega orodja bi naj naraščali okrog 3 odstotke na letni ravni, ob predpostavki, da ohranjamo in povečujemo prihodek od prodaje na že obstoječih tradicionalnih trgih vsaj za 2,5 odstotka. V večji meri bo naraščala prodaja namenskega orodja, medtem, ko se bo prodaja klasičnega orodja zmanjševala in se bo nadomeščala z novimi namenskimi orodji (orodja za kolo, orodja za brenkala, orodja za delo na višini, orodja z RFID sistemom, orodja na podlagi zahtev kupcev. Od klasičnih orodij pričakujemo povečanje prodaje na segmentih klešč in škarij. Na področju obstoječih namenskih orodij pričakujemo rast VDE orodja, kovinske embalaže in kolesarskega orodja. Zaradi prevelikega zaostajanja za konkurenco pa pričakujemo padec merilnega in pnevmatskega orodja. Trend lahko obrnemo in zadržimo obstoječo prodajo na podlagi pospešenega razvoja oz. financiranja nabave moment ključev in pnevmatike.

Na področju ročnega orodja vidimo priložnost s povečanjem obsega prodaje, kjer smo že prisotni. Pospešeno moramo iskati tržne priložnosti na novih trgih (Severna in Južna Amerika, Kitajska, Japonska, Skandinavija, Afrika,...), vstopiti v industrijske platforme in v kataloge mednarodnih podjetij ter zasledovati tenderje (javna naročila). Še naprej delati na reorganizaciji prodajne mreže in vstopati v tržne segmente (niše). V državah Jugovzhodne Evrope moramo zaščititi tržni delež, katerega že imamo. Na področju hladnega kovanja pridobiti znanje z vidika razvoja in osvojiti nove izdelke za obstoječe in potencialne kupce. Investirati v dodatne linije za mehansko obdelavo in pol toplo kovanje ter razviti tehnologijo za kovanje barvnih kovin. Le tako bomo lahko konkurenčni na področju hladnega kovanja. V Zahodnoevropskih državah pospeševati prodajo v industrijo in srednje velika podjetja in k velikim obrtnikom.

Program Strojna oprema

Dejavnost programa Strojna oprema se sestoji iz razvoja in gradnje CNC obdelovalnih namenskih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz aluminija, jekla ali drugih litin. Stroji so praviloma prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj iz področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nekaj osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Svoje izdelke razvijamo sami in jih nudimo direktno tržišču. V začetku smo bili orientirani le na evropske države, s poudarkom na Nemčijo, po recesiji 2010 pa smo morali naše prodajne aktivnosti povečati tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa tehnologije v druge države (Kitajska, Mehika, ZDA,...). Kupci so od nas pričakovali partnerstvo tudi na tem segmentu, čeprav področja zaradi naše relativne majhnosti predstavljajo dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model na nam specifičnem območju:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke;
- visoko strokovno usposobljenost našega kadra;
- tradicijo in večletno prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme;
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kvalitetne izdelke po tržno primerljivih cenah.

Ključne lastnosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka;
- naša odzivnost in stalna prisotnost;
- prilagodljivost kupčevim zahtevam;
- fleksibilnost izdelka/stroja;
- energetske varčene stroje;
- kvaliteten prevzem in hiter zagon;
- kvaliteten in hiter servis v neposredni bližini;
- ugodna cena in
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu razpoznavni z veliko fleksibilnostjo, hitrim odzivom, strokovnostjo ter visoko tehnološko usposobljenostjo kadra. Orientirali smo se na nišne segmente kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanju kvalitetnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Intenzivna vlaganja v razvoj in osvajanje novih tehnologij nam danes daje razpoznavnost na tržišču kot razvojnega dobavitelja. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje na obdelavah pomembnih delov motorja kot so npr. kolenčasta in odmična gred, razni elementi perifernih enot, nam zagotavlja kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede fleksibilnosti strojev zahtevajo tudi od nas nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših odjemalcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, s čimer želimo izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zagotovili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za usklajitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

Poslanstvo

Razvijamo in izdelujemo inovativne, tehnološko napredne proizvode, ki kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija za leto 2020

S programom Strojna oprema smo poslovno primerljivi s tremi največjimi evropskimi konkurenti. Na tržišču smo globalno prisotni ter se uvrščamo med vodilna podjetja na področju izdelave namenskih strojev za globoko vrtanje. V sodelovanju s partnerskimi podjetji na tujih tržiščih dosegamo globalno razpoznavnost, nadgrajujemo znanje in razvoj ter zagotavljamo obseg poslovanja. Cilj v letu 2020 je letna realizacija 24,5 milijonov evrov in bruto dodana vrednost 45.000 evrov na zaposlenega.

Strategija

Raven zaposlenih, znanj in učenja:

- Kompetentni zaposleni na vseh ravneh (primerno znanje, veščine, stališča, vrednote posameznikov)
- Zavzeti zaposleni (motiviranost, zadovoljstvo, prevzemanje odgovornosti, prispevek k inovativnosti)
- Optimalna struktura zaposlenih
- Komunikacijska učinkovitost (notranja in zunanja) ter udejanjanje naših vrednot, vključujoč način vodenja

Raven strank:

- Zadovoljstvo poslovnih partnerjev (kupci, dobavitelji)
- Globalna razpoznavnost programa
- Prilagodljivost specifičnim potrebam kupca

Raven procesov, organiziranosti:

- Kvalitetno izvajanje projektov (terminsko in tehnično)
- Stroškovna učinkovitost projektov in poslovanja
- Odziven in strokoven servis
- Usposobljena kooperantska mreža
- Optimalno zasedene kapacitete
- Inovativen razvoj novih izdelkov
- Obvladovanje zalog in terjatev
- Učinkovito delovanje in podpora skupnih služb

Finančna raven:

- Večja donosnost
- Rast dodane vrednosti na zaposlenega
- Brez zapadlih terjatev
- Zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo projektov

Ključni strateški cilji:

- Širitev na tuje tržišče (Kitajska, NA)
- Segmentna strategija
- Ohranitev trenutne pozicije na širšem trgu
- Integriranje novih razvojnih produktov
- Zagotavljanje dolgoročnosti

Program Turizem

Program Turizem z Roglo in Termami Zreče igra vse pomembnejšo vlogo znotraj slovenskega in mednarodnega turističnega prostora. Svojo ponudbo razvija na osnovi naravnih danosti, pri tem pa gostom ob neponovljivih naravnih lepotah nudi vrhunske storitve s področja hotelirstva in gostinstva, zdravstva, wellness-a in športa. V svojih dveh centrih na Rogli in v Termah Zreče ponuja hotelske namestitve v objektih različnih kategorij.

V svojem poslanstvu približujemo naravno in zdravo življenje, z visokokakovostnimi standardiziranimi storitvami krepimo konkurenčno prednost in dvigujemo ugled podjetja. Kakovost, rast in razvoj ter operativna in stroškovna učinkovitost so naše ključne strateške usmeritve.

Poseben poudarek dajemo zadovoljstvu našega gosta ob tem pa vsekoli, v okviru danih zmožnosti, dvigujemo kakovost turistične ponudbe. Naši programi so usmerjeni v zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, ob tem smo tudi reprezentativen ponudnik priprav vrhunskih športnih ekip. Želimo se uvrstiti med najboljše ponudnike v panogi in regiji.

Naravno okolje s tremi naravni zdravilni faktorji (akratotermalna voda, pohorska šota in srednjegorska klima), raznolika turistična in športna infrastruktura ter prijazni in gostoljubni ljudje ustvarjajo pestro ponudbo za aktivno preživljanje prostega časa, sprostitev in strokovno zdravstveno rehabilitacijo. Mirno in stimulatívno okolje, primerna infrastruktura in opremljenost, pestra dodatna ponudba in profesionalni zaposleni predstavljajo optimalne pogoje za nadaljnji razvoj na področju poslovnega turizma.

Ena od ključnih usmeritev programa Turizem je usmerjena v razvoj novih produktov in postopno produktno specializacijo. Obstoječe ključne produkte z dvigom kakovosti in strategijo razvoja produktnih sklopov nadgrajujemo, prilagajamo trendom na trgu in s tem postopoma povečujemo trženje produktov z višjo dodano vrednostjo. Ob tem pa se zavedamo tudi dejstva, da je to proces, ki bo v nadaljnjih letih potreboval tudi potrebna investicijska vlaganja, usmerjena v obnovo dotrajanih kapacitet tako na Rogli kot tudi v Termah Zreče. Predvsem na Rogli, ki je izrazito sezonskega značaja, bomo razvoj usmerili v doživljajsko ponudbo, ki bo izboljšala zasedenost centra v poletnih mesecih in v času izven sezone, ob tem pa tudi nekoliko »ublažila« vpliv neugodnih zim.

Glede na to, da aktivne zimske počitnice predstavljajo enega izmed ključnih produktov znotraj strategije programa, bomo v prihodnje nadgradili sistem za tehnično zasneževanje do te mere, da bomo ob primernih vremenskih pogojih celotno smučišče zasnežili v 5 dneh.

Zavedamo se dejstva, da nam bo le kakovostna ponudba na vseh področjih omogočila uvrstitev med najboljše ponudnike v panogi.

Nadaljujemo v poslovnem načrtu načrtano strategijo razvoja štirih produktnih sklopov.

V Termah Zreče ostajata temeljna produkta Zdravstveni turizem in Termalni&wellness oddih, medtem ko sta nišna produkta še Mice in Vrhunski šport.

Na Rogli nadaljujemo z razvojem dveh temeljnih produktov, Aktivne počitnice in Vrhunski šport (priprave vrhunskih športnikov). Dva nišna produkta na Rogli sta še Mice in Selfness (ki pa potrebuje še precej razvojnih aktivnosti).

Pri izboru zgoraj navedenih produktnih sklopov posebej poudarjamo naše ključne konkurenčne prednosti, kot so kombinacija naravnih zdravilnih faktorjev iz neposrednega okolja (akratotermalna voda, zdravilna klima in pohorska šota) bližina avtoceste in štirih mednarodnih

letališč, edinstvena kombinacija Rogle in Term Zreče v poletnem in zimskem času. Ob tem pa ne smemo mimo dejstva, da so naši produkti tudi v skladu s strategijo razvoja slovenskega turizma (Aktivno. Naravno. Zeleno). Uspešnost programa zagotovo krojijo tudi prijazni, domačni, dostopni in profesionalni sodelavci.

Poslanstvo

Približujemo naravno in zdravo življenje.

Vizija za leto 2020

Ohranjamo naravne lepote, z visokokakovostnimi standardiziranimi storitvami krepimo konkurenčno prednost in dvigujemo imidž podjetja. Razvijamo visokokakovostno turistično ponudbo usmerjeno v zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, ob tem pa smo tudi reprezentativen ponudnik priprav vrhunskih športnih ekip. Želimo se uvrstiti med najboljše ponudnike v panogi in regiji. Cilj za leto 2020 je 22 milijonov evrov letne realizacije, bruto dodana vrednost na zaposlenega pa bo znašala 34.000 evrov.

Strategija

Nadaljujemo načrtano strategijo razvoja osnovnih turističnih produktivnih sklopov.

Strateške usmeritve izhajajo iz dejstev, da sta Terme Zreče in Rogla, ki sta skupaj s Krvavcem povezana pod blagovno znamko Unitur, dobro poznana tako doma kot tudi v tujini ter da naravno okolje, trije naravni zdravilni faktorji (akratotermalna voda, pohorska šota in srednjegorska klima), raznolika turistična in športna infrastruktura ter prijazni in gostoljubni ljudje ustvarjajo pestro ponudbo za aktivno preživljanje prostega časa, sprostitev in strokovno zdravstveno rehabilitacijo. Mirno in stimulativno okolje, primerna infrastruktura in opremljenost, pestra dodatna ponudba in profesionalni zaposleni predstavljajo optimalne pogoje za nadaljnji razvoj na področju poslovnega turizma.

Tudi v prihodnje se bo posebna pozornost namenjala vsebini in kakovosti ponudbe. Načrtovane aktivnosti se bodo usmerjale predvsem v razvoj in specializacijo obstoječih in novih produktov. Z dvigom kakovosti in produktno specializacijo želimo postati najboljši ponudnik izbranega produkta tako v panogi kot tudi v regiji, ob tem pa predvsem povečati zadovoljstvo našega kupca. Nestabilni vremenski pogoji skozi vse leto (tudi v času sezone) so primarni razlog za usmerjanje v razvoj produktov, ki so manj odvisni od vremena, hkrati pa primerni tudi za obdobja izven sezone, ki so posebej izrazite na Rogli. V času ne sezone bomo z učinkovito organizacijo procesov optimizirali strošek dela med centroma.

Oblikovanje turističnih produktov bo v svoji vsebini prilagojeno sodobnim trendom in življenjskemu slogu (lifestyle). Pri izboru primarnih oziroma top produktov bomo posebej izpostavili naše ključne konkurenčne prednosti, kot so odlična lokacija z bližino avtoceste in štirih letališč, kombinacija naravnih zdravilnih faktorjev iz neposrednega okolja (akratotermalna voda, zdravilna klima, pohorska šota), izjemna kombinacija športnega centra Rogla in termalnega zdravilišča Terme Zreče v poletnem in zimskem času, specializacija in razvoj produktov v skladu s strategijo slovenskega turizma (Aktivno. Naravno. Zeleno) ter ne nazadnje prijazno, domačno, dostopno in profesionalno osebje.

Cilji, ki izhajajo iz ključnih strateških in razvojnih usmeritev, se bodo odražali v rasti nočitev tujih gostov in trženju produktov z višjo dodano vrednostjo. Tako načrtujemo rast tržnega deleža nočitev v Sloveniji z 1,95 na 2,3 odstotka v letu 2020. S strateško razvojnimi usmeritvami se bo obstoječi infrastrukturi v obeh centrih dodalo še več vsebine, ki bo prilagojena ciljnim skupinam.

5 Pomembnejši dogodki v prvih devetih mesecih leta 2017

Objava sklica skupščine

5. maja 2017 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 21. seje skupščine delničarjev, ki je bila 7. junija 2017.

Imenovanje člana uprave

30. maja 2017 je nadzorni svet družbe na svoji V-24. redni seji za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022 ponovno imenoval g. Bračko Branka.

Skupščina družbe

7. junija 2017 je bila 21. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o dobičku za poslovno leto 2016, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2017.

Poziv k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta

9. junija 2017 je bil na podlagi sklepa nadzornega sveta objavljen Poziv k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta družbe UNIOR d.d..

Objava delitvenega načrta

19. julija 2017 je družba javno objavila Delitveni načrt prenosa družbe UNIOR d.d. v zvezi z nameravano izčlenitvijo z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos opravljanja turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d..

Objava sklica skupščine

20. julija 2017 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 3. izredne seje skupščine delničarjev, ki bo 23. avgusta 2017.

3. izredna skupščina družbe

23. avgusta 2017 je bila 3. izredna seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- podali soglasje k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d. ter
- izvolili štiri nove člane nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki bodo mandat nastopili 13.12.2017 in sicer go. Razvornik Škofič Simono, g. Golobič Jožeta, mag. Pavlin Branka in g. Stanković Rajka.

Izčlenitev turistične dejavnosti

23. avgusta je skupščina družbe UNIOR d.d. sprejela odločitev o izčlenitvi turistične dejavnosti v novoustanovljeno družbo UNITUR d.o.o.

Izpodbojna tožba

15. septembra 2017 je bila družbi preko Okrožnega sodišča v Celju vročena izpodbojna oziroma ničnostna tožba tožnika Vseslovensko združenje malih delničarjev iz Ljubljana, zaradi razveljavitve ter podrejeno zaradi ničnosti sklepa skupščine družbe o sprejetem soglasju k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe za turistično dejavnost.

Informacije o izpodbojni tožbi

25. septembra 2017 je družba objavila informacije o prejeti izpodbojni tožbi in sicer mnenje uprave, da 15. septembra prejeta izpodbojna tožba pomeni zlorabo pravice do pravnega sredstva, da se z vloženo tožbo družbi in vsem preostalim delničarjem povzroča škoda ter da bo uprava poskušala v okviru pravnih možnosti doseči čim prejšnjo izvedbo izčlenitve.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, BMW, Renault, Dacia, Peugeot, ZF Lemförder & ZF Lenksysteme, Volvo, Bosch Siemens Group, Daimler, Jtekt, GKN, Arvin Meritor in General Motors. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unidal na Hrvaškem, najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le dobre tri odstotke. Izdelki so v večini (z 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, TRW, JTEKT, SEAC, GKN, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo utrdili na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte ojníc pri grupacijah VW, Jaguar Land Rover, KIA kar nam omogoča vzdrževati skupno število ojníc na nivoju preko 17 milijonov v naslednjih nekaj letih. Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci.

Smo vodilni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila, kjer smo uspeli obdržati delež pri grupaciji ZF. Bistveno smo se okrepili pri THK (bivši TRW), kjer smo pridobili strateško pomemben projekt MQB, kar nam omogoča nadaljnjo rast pri tem kupcu. SEAC ostaja s programom za Toyoto stabilen kupec, ki napoveduje rast tudi na področju šapic. Pomembne nove projekte pa smo zabeležili tudi pri kupcu JTEKT, kjer postaja vse pomembnejši delež obdelave, ki dosega več kot 4 milijone evrov v prodaji.

Na področju krmilnih delov je na naših najpomembnejših trgih zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem s Kitajske in Indije). Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju na področju razvoja materialov z jeklaro Štore Steel, sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Na področju obdelave napovedujemo širitev na področju obdelanih kosov za ZF, JTEKT, Sodecia, obdelavi vilic, prav tako pa ostajamo prisotni pri tradicionalnih kupcih, kot sta Schaeffler group in Betek.

Naši največji kupci na področju sintra so Robert Bosch Steering Automotive, Mahle, BPW, Audi, Willi Elbe. Na trgih se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot na programu kovačnice in obdelave. Med njimi kaže posebej izpostaviti ameriško podjetje GKN, avstrijsko MibaGroup in francosko FederalMogul.

Med ponudniki sintranih izdelkov obstajajo tako velike multinacionalke kot manjši in prilagodljivi (nišni) proizvajalci.

Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatizacija proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših, specializiranih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Tržni delež Uniorja v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja znaša 1,07 odstotka in je primerljiv s konkurenčnimi podjetji. Na trgih Evropske Unije ustvarimo 52 odstotkov vseh prihodkov od prodaje, 22 odstotkov pa še v ostalih državah Evrope, ki niso del Evropske Unije. Na področju Afrike ustvarimo 4 odstotke vseh prihodkov od prodaje ročnega orodja, na trgih Bližnjega Vzhoda, pa ustvarimo 12 odstotkov vseh prihodkov od prodaje. Preostala prodaja pa se vrši na druge celine Azije, Avstralije in Amerike.

Možnosti rasti prodaje vidimo v posameznih nišnih in segmentnih skupinah izdelkov. Smo tržni vodje na področju kovinske embalaže, izoliranega in kolesarskega orodja. Največjo konkurenco pri klasičnem orodju nam predstavljajo proizvajalci ročnega orodja iz Nemčije kot so Gedore, Hazet, Knipex, vendar s push strategijami v posameznih državah Zahodne Evrope uspešno prevzemamo njihov tržni delež. Dodatno še izvajamo naslednje strategije:

- »Go to market«: vstopamo na nova tržišča in v industrijske platforme.
- »Pull strategija«: povečujemo obseg prodaje na trgih, kjer smo že prisotni.
- »Segmentacija trga«: povečujemo prodajo namenskih orodij v tržni segment, nišo in pridobivamo nove kupce z reorganizacijo prodajnih poti.

Povečujemo produktivnost zaposlenih v oddelku prodaje z večjo izkoriščenostjo delovnega časa za aktivno prodajo.

Ročno orodje UNIOR je kupcem dosegljivo v 90 državah sveta na vseh kontinentih. 37 odstotkov vseh prihodkov od prodaje ustvarimo preko lastnih trgovskih predstavništev v tujini, preostalo pa preko ekskluzivnih distributerjev. V lanskem letu smo pridobili za 0,94 milijona evrov naročil pri novih kupcih, ki imajo tendenco rasti, to so kupci iz Poljske, ZDA, Mehike. Prodaja novo vključenih izdelkov je v lanskem letu znašala 0,7 milijona evrov. Novo pridobljeni kupci od leta 2013 do leta 2016 so v lanskem letu skupno realizirali prodaje v višini 3,4 milijona evrov, s čimer smo uspeli nadomestiti izpad prodaje na določenih trgih. Prav tako smo povečali delež prodaje lastnih proizvodov.

Osnovni kupci Uniorjevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov so: industrija hidravlike, industrija pnevmatike, industrija za proizvodnjo vodnih črpalk, proizvodnja kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji), industrija težke gradbene mehanizacije, motorjev z notranjim izgorevanjem (ladijski, tovorna vozila, avtomobilska industrija, vojaška industrija, naftna in plinska industrija). Z vsemi kupci gradimo partnerski odnos in si prizadevamo, da blagovna znamka Unior postane vodilna pri profesionalnih uporabnikih ročnega orodja.

Program Strojna oprema

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanju kupca vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večja konkurenčnost iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja krajše čase obdelave izdelkov, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko opravičljiva. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav (namesto hladilnih emulzij na oljno meglo ali obdelave v suhem). Za povečanje dobičkonosnosti in zmanjševanju rizika se OEM kupci odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranje izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so popolnoma jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo-fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljeno sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se iz vidika nizkih stroškov dela v neevropskem delu odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojna oprema smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na segment, ki je pripravljen investirati v nišna področja. Danes so to:

- Avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- Dobavitelska – TIER1, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega rizika.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustrežnejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki ji kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških problemov.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja moramo sprejeti razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami bomo razširili naše aktivnosti na ameriško, kitajsko in rusko tržišče, kjer se v naslednjih letih pričakuje gospodarska rast.

Usmeritev bo tudi v posebne niše obdelav, kjer želimo postati sistemski dobavitelj (obdelava kolenčaste gredi, obdelava delov podvozja avtomobila). Za zagotavljanje večjih tržnih aktivnosti smo predvideli lastna predstavništva v ZDA in na Kitajskem.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili postservisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Močna koncentracija prodaje strojev v avtomobilsko industrijo povzroča tudi razpršenost naših strank. Predvsem pod vplivom globalizacije sveta poskušamo zadovoljevati potrebe tudi strank v hčerinskih podjetjih velikih koncernov.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brezhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost kljub praviloma višjim stroškom končnega proizvoda.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična povpraševanja. Vezana je na razvoj novih tipov motorjev, ki so vezani na svetovne trende (dizel ali bencin, manjši motorji – večje moči, novi ekološki predpisi, zmanjšanje emisij, zmanjšanje teže avtomobila).

Konkurenčnost na trgu zagotavljamo s popolno izvedbo pridobljenih projektov ter prvovrstnim servisom in kvaliteto izdelka. Le takšni izdelki nam zagotavljajo ponovna povpraševanja, uveljavljanju na trgu ter širjenje tržnega potenciala v matičnih, hčerinskih in joint-venture podjetjih.

Z visoko specializacijo v določenem segmentu si lahko pridobimo strateško prednost in pridemo v ožji krog izbrancev (TOP 3). Za povečanje konkurenčnosti moramo prioriteto izkoristiti vse zaznane priložnosti in stremeti k odpravi ali zmanjševanju tveganj.

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se postopoma orientiramo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnostjo, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, razpoznavnost, izpolnjevanje dolgoročne strategije, usmeritvam razvoja programa ter povečanju konkurenčnosti.

Program Turizem

Ključni ciljni trgi, na katere se osredotočamo, so poleg slovenskega trga še države bivše Jugoslavije, Madžarska, Italija, Avstrija, Nemčija, Ruska federacija, Benelux, Češka, Poljska, Turčija in arabske države. S specializacijo produktov, opredelitvijo ključnih tržišč in specializiranimi in strokovnimi tržniki krepimo trženje na tujih tržiščih.

Primarna ciljna skupina je družina, pomembne ciljne skupine so še seniorji in pari brez otrok, vrhunski športniki in poslovni gostje. Ciljnim skupinam je skupna težnja k naravnemu, zdravemu in aktivnemu življenjskemu slogu.

Cilji, ki izhajajo iz ključnih strateških in razvojnih usmeritev, se bodo odražali v rasti nočitev tujih gostov in trženju produktov z višjo dodano vrednostjo. S strateško razvojnimi usmeritvami ter z investicijskimi vlaganji v obnovo in razvoj obstoječe infrastrukture v obeh centrih se bo turističnim produktom dodajalo še več vsebine, ki bo prilagojena ciljnim skupinam.

V strategiji do leta 2020 ohranjamo število nočitev ustvarjenih s strani domačega gosta, ob tem pa povečujemo delež nočitev s strani tujega gosta v deležu 50 odstotkov. Pri tem si prizadevamo v kombinaciji z investicijskimi vlaganji v obnovo obstoječe infrastrukture dvigniti iztrženo ceno nočitve in s specializiranimi produkti doseči višjo dodano vrednost na trgu. K temu bodo usmerjene tudi trženjske ciljne aktivnosti na tujih trgih.

V obeh centrih smo v precejšnji meri odvisni od nočitev ustvarjenih s strani slovenskega gosta, tako v Termah Zreče beležimo še posebej visok delež ustvarjenih domačih nočitev povezanih z zdraviliškim zdravljenjem. S sodobnimi marketinškimi prijemi povečujemo število direktnih rezervacij in ob tem dvigujemo tudi iztrženo ceno naših storitev.

V trženju večamo aktivnosti na tujih tržiščih, s poudarkom na naših primarnih trgih (Avstrija, Nemčija, Italija, bivša Jugoslavija in Madžarska), ob tem pa postopoma razvijamo in krepimo prisotnost tudi na ostalih tujih trgih. Zastavili pa smo si tudi cilj ohranitve števila nočitev in prihodkov realiziranih s strani slovenskega gosta.

Z aktivnostmi povezanimi z direktnim trženjem na primarnih tujih tržiščih zmanjšujemo odvisnost od posameznega trga in večjih touroperatorjev in agencij. S celotno prenovo spletne strani in on line rezervacijskim sistemom (real time) povečujemo delež direktnih rezervacij.

V zdravstvu Term Zreče razvijamo nove samoplačniške ambulante, ob tem pa razvoj usmerjamo tudi v krepitev produktov, povezanih s samoplačniškimi storitvami.

Ob dejstvu, da zajemajo večji delež prihodkov individualni gostje, se na najvišja mesta uvrščajo prihodki zdravstvenih zavarovalnic, povezanih z zdraviliškim zdravljenjem v Termah Zreče. V zadnjem letu ohranjamo prihodke dveh večjih turističnih agencij na slovenskem trgu. S posodobljeno spletno stranjo in sodobnimi marketinškimi prijemi povečujemo število direktnih rezervacij in ob tem dvigujemo tudi iztrženo ceno naših storitev. Zaradi specifičnosti panoge turizma imamo namreč več poslovnih partnerjev, ki pa v deležu prihodkov zajemajo manjši del.

Novi produkti, ciljno naravnane tržne aktivnosti, z ekipo sposobnih in uspešnih komercialistov, ki so specialisti za posamezna tržišča, bodo pripomogli k dvigu tujih nočitev v načrtovanem obsegu.

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 30.9.2017 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	30.09.2017	30.09.2016
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	3.330	3.330
Število delničarjev	956	1.113
Dividende na delnico	0	0
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	120	120

Lastne delnice

Skupina Unior ima skupno 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Remseck in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. v svoji lasti nima lastnih delnic.

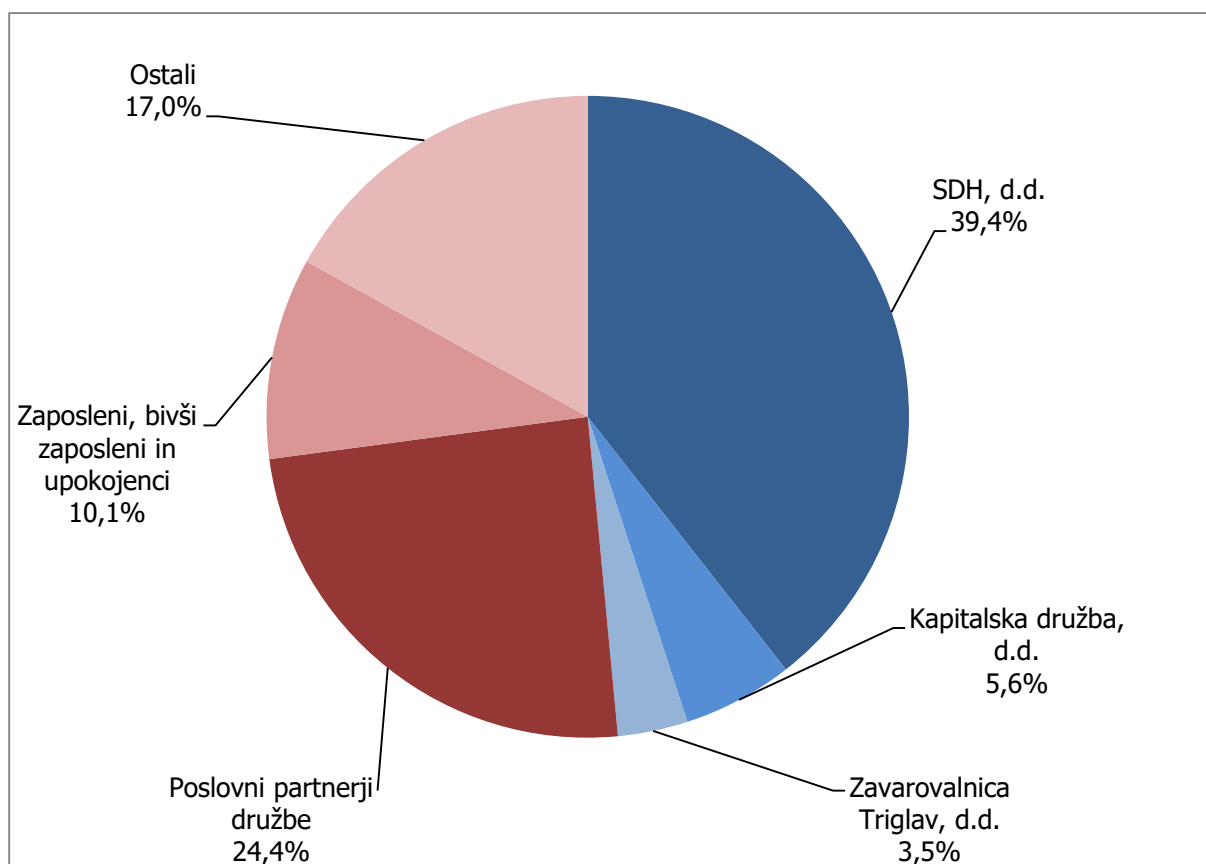
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 30.09.2017

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20%
Fleksibilni mešani podsklad - JVE ALTA.SI	183.433	6,46%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	119.328	4,20%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
BTS COMPANY, d.o.o.	29.527	1,04%
Subotič Tomaž, Praga	25.307	0,89%
DINOS d.d.	24.885	0,88%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.148.940	75,71%
Ostali delničarji	689.474	24,29%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 30.09.2017

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52%
Poslovni partnerji družbe	692.312	24,39%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokoenci	287.837	10,14%
Ostali	481.614	16,97%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovni dan je bil 22.8.2011.

Obveščanje delničarjev

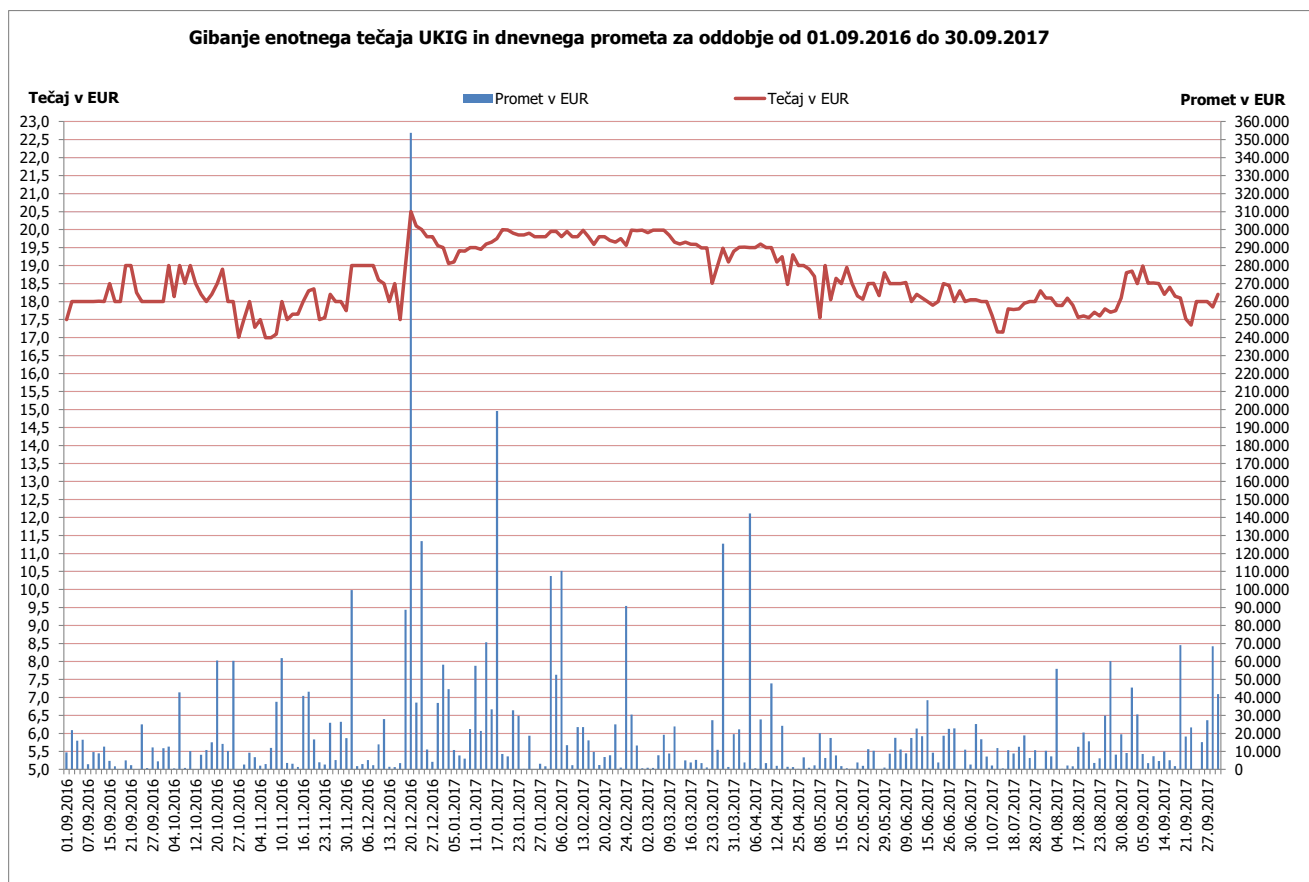
Po uvrstitvi delnic na borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	30.09.2017	30.09.2016
Dobiček na delnico (V EUR)	2,40	1,82
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	42,00	39,88
Prodaja na delnico (v EUR)	49,02	44,70
Denarni tok na delnico (v EUR)	5,39	5,54
Pay-out ratio	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 29.9.2017 (zaključni tečaj) je znašala 18,200 evra. Celotni ustvarjen promet od 1.9.2016 pa do 30.9.2017 je znašal 4.377.455,69 evrov. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 29.9.2017 znaša 0,43.

8 Zaposleni

Na dan 30.9.2017 je bilo v družbi UNIOR d.d. 2.094 zaposlenih. Število zaposlenih se je v prvih devetih mesecih leta zmanjšalo za 34 zaposlenih, v primerjavi s podatki izpred enega leta pa je za 0,8 odstotka oziroma za 17 zaposlenih večje. Povečanje zaposlenih je odraz povečanja proizvodnje, vendar rast zaposlenih zaostaja za rastjo proizvodnje in prodaje, na programu Strojna oprema se je število zaposlenih zmanjšalo zaradi povečanih odhodov delovne sile h konkurenci, na programu Turizem pa se je število zaposlenih zmanjšalo za štiri zaposlene v skladu z racionalizacijo. Število zaposlenih v ostalih programih in podpornih službah je skladno z racionalizacijo poslovanja ostalo bolj ali manj nespremenjeno. Vsi odhodi zaposlenih so bili sporazumni, večino, z izjemo programa Strojna oprema, pa predstavljajo upokojitve delavcev.

Podatki o zaposlenih

	30.09.2017	30.09.2016
Skupno število zaposlenih	2.094	2.077
- Program Odkovki	984	967
- Program Ročno orodje	397	392
- Program Strojna oprema	154	166
- Program Turizem	312	316
- Skupne službe	144	136
- Vzdrževanje	103	100
Povprečno število zaposlenih iz ur	2.097	2.054
Povprečna plača (v EUR)	1.525	1.487

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v prvih devetih mesecih leta 2017 znašala 1.525 evrov in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 2,6 odstotka. Ob 1,5 odstotnem porastu cen življenjskih potrebščin pomeni to 1 odstotno realno povišanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 2,2 odstotka oziroma realno za 0,7 odstotka.

Komuniciranje z zaposlenimi

V preteklem letu smo se na področju internega komuniciranja osredotočili na sistematično implementacijo tako imenovanih oddelčnih sestankov, katerih namen je sistematično podajanje strukturiranih informacij oziroma krepitev medosebne komunikacije po celotni hierarhiji od zgoraj navzdol do vseh sodelavcev. Te aktivnosti bomo v naslednjih letih s posodobitvijo sistema internega komuniciranja še okrepili. Za uspešnejše delo v delovnih sredinah smo komunikacijo gradili na interaktivnih digitalnih medijih. Z interno komunikacijo smo z izvedenimi aktivnostmi okrepili ozaveščače vrednote ustvarjalnosti in zdravja zaposlenih podjetja Unior d.d., posebno pozornost smo namenili komunikaciji etičnega kodeksa v podjetju. Komuniciranje z zaposlenimi v podjetju Unior d.d. je urejeno in sistematično. Zagotavljamo ga mrežno in hierarhično z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, e-novičkami, po potrebi z biltenom, redno z obvestili na oglasnih deskah in na intranetu ter z oddelčnimi sestanki. Medosebno komuniciranje poteka mrežno in hierarhično, po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe, zborov delavcev in sektorskih sestankov.

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani izdajatelja. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o tematiki, ki zanima to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 31.1.2014, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019. Funkcijo predsednika uprave opravlja drugič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 15.11.2012 z mandatom do 14.11.2017. Funkcijo člana uprave opravlja prvič. 30. maja 2017 ga je nadzorni svet družbe na svoji V-24. redni seji ponovno imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	Unior	
2012–		Predsednik uprave
2009–2012		član uprave
2007–2012		izvršilni direktor programa Ročno orodje
2004–2007		direktor programa Ročno orodje
2002–2003		član uprave
2000–2002		pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	

1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	Unior d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- Andrej Purgaj, univ. dipl. inž. str., direktor programa Strojna oprema,
- Barbara Soršak, univ. dipl. ekon., direktorica programa Turizem,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Andrej Kokol, direktor sektorja za strateški razvoj, množično inoviranje in podjetništvo,
- Ivan Bašič, dipl. org. menedž. in ing. elekt., direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 280. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 17. skupščini družbe je bil 17.7.2013 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2013 do 12.12.2017.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- prof. dr. Marko Pahor in
- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon..

Predstavnik zaposlenih pa sta:

- mag. Marjan Adamič in
- Darko Dujmović univ.dipl.inž.str..

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Drago Rabzelj, univ.dipl.ekon. (predsednik),
- prof. dr. Marko Pahor (namestnik),
- mag. Marjan Adamič in
- Gregor Korošec, univ.dipl.ekon. (zunanji član).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Darko Dujmović, univ.dipl.inž.str..

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju ali juliju, z objavo na spletni strani AJPEŠ, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenici. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2017 je bila 21. redna seja skupščine 7. junija 2017 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o dobičku za poslovno leto 2016, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2017.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 7.6.2017 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

3. izredna seja skupščine je bila 23. avgusta 2017, delničarji pa so na njej:

- podali soglasje k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d. ter
- izvolili štiri nove člane nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki bodo mandat nastopili 13.12.2017 in sicer go. Razvornik Škofič Simono, g. Golobič Jožeta, mag. Pavlin Branka in g. Stanković Rajka.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 23.8.2017 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

9.5 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V Uniorju imajo notranji lastniki (zaposleni, uprava in nadzorni svet) skupaj 6,21 -odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, nadzorni svet pa 0,21 odstotka delnic družbe. V obdobju od septembra 2016 do septembra 2017 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v letu
	30.09.2017	30.09.2016	
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0
Branko Bračko	250	250	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0
mag. Branko Pavlin	0	0	0
mag. Franc Dover	0	0	0
prof. dr. Marko Pahor	0	0	0
Drago Rabzelj	0	0	0
mag. Marjan Adamič	5.154	5.154	0
Darko Dujmović	658	658	0
Nadzorni svet skupaj	5.812	5.812	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414	

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.6 Izjava o upravljanju družbe in skladnosti upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju januar – september 2017, upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2016 in je dostopna tudi na spletnih strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

9.7 Upravljanje s tveganji

V skladu z načeli in s smernicami sistema kakovosti SIST ISO 31000:2011 smo razvili in uvedli v poslovne procese podjetja UNIOR d.d. sistem za obvladovanje tveganj, ki deluje od 1.7.2016 naprej. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki bi še dodatno utegnili prispevati k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Navedena tveganja smo prepoznali, za njih izvajamo omilitvene ukrepe in jih spremljamo. V tem trenutku ne predstavljajo večje grožnje za poslovanje podjetja: človeški viri, konkurenčnost, lastniška struktura, oskrba s proizvodi, razpoložljivost sredstev, poglobljanje globalizacije, zagotavljanje kakovosti, zaščita intelektualne zaščite, raziskave in razvoj, inovativne spremembe, informacijske tehnologije, tehnična oskrba, učinkovitost in uspešnost procesov, učinkovitost sredstev, varovanje premoženja, finančna izguba zaradi neustreznih proizvodov, likvidnostno tveganje, nova gospodarska kriza, odškodninski zahtevki in civilne tožbe in spremembe deviznih tečajev.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo tveganja, ki v tem času predstavljajo višjo resnost:

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
lastniška struktura	Tveganje spremembe lastniške strukture lahko omogoči odpravljanje slabosti in izkoriščanje priložnosti ali pa povzroči nevarnosti.	Sodelovanje v okviru možnosti v postopku prodaje, komuniciranje med deležniki, pravno varovanje interesov in simulacije poslovanja.	visoka
prodaja in trženje	Tveganje izgube prihodkov	Pravočasno odzivanje na spremenjene tržne razmere, prilagajanje ponudbe, novi tržni kanali in strategije, diferenciacija in diverzifikacija.	zmerna
klimatske spremembe	Tveganje vpliva neugodnega vremena na poslovanje	Trženjski prijemi in kombiniranje ponudbe.	zmerna

TVEGANJE SPREMENB LASTNIŠKE STRUKTURE

Tveganje se nanaša na napovedano spremembo večine lastnikov delnic, saj utegne odločilno vplivati na strateške usmeritve poslovanja podjetja. Gre za poslovni delež, ki je v neposredni in/ali posredni lasti vlade Republike Slovenije, pa tudi drugih delničarjev, ki bi jih utegnili prodati ob ugodni ponudbi cene delnic ali pa ob prevzemni ponudbi novih potencialnih lastnikov. Tveganje lahko omilimo v okviru zakonsko dovoljenega sodelovanja z novimi potencialnimi lastniki, primernim komuniciranjem z deležniki ter simulacijo načrtovanja scenarijev.

TVEGANJA PRODAJE IN TRŽENJA

Uniorjeva prodajno-distribucijska mreža za prodajo ročnega orodja je široko razvejana, saj prodajamo svoje proizvode v okrog 100 držav po vsem svetu. Različnost geopolitičnih in makroekonomskih razmer ter pravnega, kulturnega in podjetniškega okolja nakazuje tudi na različna prodajna tveganja. Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna - dobaviteljska partnerstva. Sočasno se usmerjamo k morebitnim novim kupcem in tržiščem, kar zahteva drugačen pristop in pogled na tveganja. Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem posebno pozornost namenjamo razvoju trga in uporabi e-avtomobilov. Program Turizem se sooča s tveganji povezanimi s klimatskimi spremembami in razmisleki o tem, v katere smeri razvijati ponudbo (in usmerjati investicije) na Rogli, ki bo dopolnjevala naravne zimske pogoje z manj naravnega snega in višjimi temperaturami.

TVEGANJA ZARADI KLIMATSKIH SPREMENB

Klimatske spremembe povzročajo milejše in z naravnim snegom manj bogate zime, daljše in bolj toplo poletje in pomlad ter toplejšo jesen z več padavinami. Smučarska sezona je zato krajša, s tem pa se manjša potencial prodaje ponudb, ki so vezane na smučanje. Postopno se usmerjamo v vse večjo specializacijo proizvodov in na ta način dajemo poseben pomen razvoju in kakovosti izbranih proizvodov.

OPERATIVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
zaposleni	Tveganje nastanka poškodb na delovnem mestu	Usposabljanja, izvedba ukrepov na osnovi ocene tveganja delovnega mesta, upoštevanje delovnih navodil.	zmerna
deficitarnost kadra	Pomanjkanje ustreznega kadra za določena delovna mesta	Sprejeta in potrjena je politika za pridobivanje in zadržanje kadra. Izvajajo se razne aktivnosti s ciljem odprave tveganja, uvedlo se je kvartalno oziroma mesečno poročanje za program Odkovki.	zmerna

TVEGANJA, POVEZANA S POŠKODBAMI ZAPOSLENIH NA DELOVNEM MESTU

Na področju varnosti in zdravja pri delu ocenjujemo verjetnost nastanka nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na delovnem mestu. Izvajanje ocene tveganja na delovnem mestu nam služi kot osnova za izboljšanje npr. ergonomije na delovnem mestu. Izobraževanje, usposabljanje, navodila za varnost in zdravje, opozorilni napisi, ukrepi, sestanki, pogovori itn. pripomorejo k izboljšanju zavedanja o možnostih nastanka in preprečevanju poškodb na delovnem mestu.

TVEGANJA, POVEZANA S POMANJKANJEM USTREZNEGA KADRA

Na področju zaposlovanja se srečujemo z težavo zagotavljanja ustreznega kadra za določena delovna mesta, tukaj gre predvsem za deficitarne poklice tehnične in gostinske stroke. V okviru tveganja obravnavamo tudi fluktuacijo tega kadra. V sezonah vedno težje zagotavljamo ustrezno število ustreznih kadrov, z zadostnim znanjem in izkušnjami za delo v programu Turizem. Rast poslovanja in tržne razmere pa so začele tudi presegati zmožnost zaposlovanja ustrezne delovne sile izključno iz Slovenije, predvsem za program Odkovki. Za omilitev tvegana so uvedene številne aktivnosti od razvoja in uvedbe kompetenčnih in kariernih modelov za zaposlene, izboljšanja organizacijske klime, pogojev dela in nagrajevanja, vzpodbujanje vzgoje kadrov skozi šolanje, vključevanje štipendistov v družbo že v času šolanja, uvajanje mentorstva in promocijo pomembnosti delovnega mesta v mednarodno konkurenčni družbi.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje, da kot posojilodajalec ne bomo mogli izterjati svojih pogodbenih terjatev ob zapadlosti	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	zmerna

spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	zmerna
-------------------------	--	---	--------

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, v zadnjih letih je stalno prisoten padec referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine Unior, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja.

TVEGANJE SKLADNOSTI

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
skladnost	Tveganje zakonodajnih in davčnih sprememb	Redno spremljanje predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, kontrole upravljanja.	zmerna

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMEMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko država ne zagotovi zakonsko predpisanih stvari. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki, prispevki, je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko podjetje utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za podjetje in njegove dejavnosti. Največkrat se spremembe zakonodaj in davkov v podjetniškem svetu pokažejo kot dodatne finančne obremenitve in zato poslabšujejo konkurenčnost. Omilitev tveganja dosegamo z uvedbo kontrole upravljanja in rednim spremljanjem predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, pri investicijah v osnovna sredstva pa dajemo prednost tistim, ki imajo manjšo porabo energije, nižji hrup in emisije v okolje.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu

Svetovna gospodarska rast se izboljšuje zaradi okrevanja investicij, trgovine in cen surovin, kljub napredku pa v svetu ostajajo visoke stopnje neenakosti znotraj držav in med državami. Trenutne napovedi svetovne rasti BDP za leto 2017 se gibljejo v razponu med 2,7 % in 3,5%.

Bruto domači proizvod (BDP) se je v tretjem četrtletju tako v območju evra kot v celotni Evropski Uniji na četrtletni ravni okrepil za 0,6 odstotka, na letni ravni pa je bila rast 2,5-odstotna. Zadnje tehtane ocene analitikov kažejo na še nekoliko višjo rast BDP v agregatu glavnih trgovinskih partneric Slovenije v letih 2017 in 2018, kar bo ohranjalo visoko rast slovenskega izvoza. V Nemčiji, ki je že vrsto let glavni izvozni cilj za slovenska podjetja, je bila gospodarska rast v tretjem četrtletju glede na isto lansko obdobje 2,8-odstotna.

Industrijska proizvodnja v evroobmočju je septembra na letni ravni narasla za 3,3 odstotka, v Evropski Uniji pa za 3,6 odstotka. Industrijska proizvodnja v Sloveniji se je v primerjavi z lanskim septembrom povečala za 8,6 odstotka, kar je drugi najboljši rezultat med članicami EU.

Visoka rast industrijske proizvodnje, visoka izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti izvoznega sektorja in gospodarska krepitev mednarodnega okolja so kazalniki dodatnih potreb po investiranju v proizvodne zmogljivosti.

Nadaljuje se visoka rast zaposlovanja v večini dejavnosti ob hitrem zmanjševanju brezposelnosti in vse večjim strukturnim neskladjem na trgu dela. Problem pomanjkanja delavcev podjetja vse pogostejše rešujejo z zaposlovanjem agencijskih delavcev in tujcev. Število registriranih brezposelnih v Sloveniji se je septembra medletno znižalo za 14,9 % in je znašalo 80.990 oseb.

Inflacija v evrskem območju je septembra na letni ravni znašala 1,5 odstotka. Nadaljuje se tudi rast cen življenjskih potrebščin v Sloveniji, kjer je bila septembra inflacija na letni ravni 1,4-odstotna, k čemur so največji delež prispevali dražja hrana in pogonska goriva. Inflacija v povprečju prvih devetih mesecev je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta 1,5-odstotna, medtem ko smo lani v tem času imeli 0,3-odstotno deflacijo.

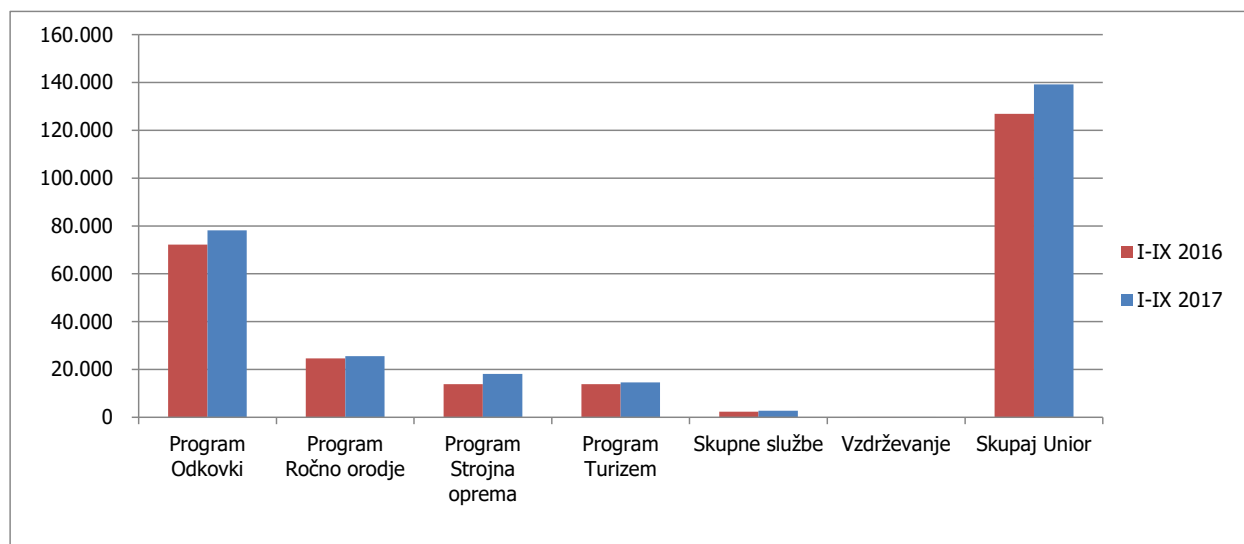
V avtomobilski industriji je še vedno prisotna dobra konjunktura, čeprav je bilo v letošnjem septembru v EU na novo registriranih 2 odstotka manj osebnih avtomobilov kot v lanskem septembru. Pri tem moramo upoštevati, da je bil lani dosežen septembrski zgodovinski rekord z 1,46 milijonov avtomobilov, medtem ko je letošnji september z 1,43 milijonov drugi najvišji september v zgodovini. V devetih mesecih letošnjega leta se je število registracij novih avtomobilov v EU zvišalo za 3,7 odstotka na 11,7 milijonov vozil.

10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v devetih mesecih leta 2017 znašali 139,1 milijonov evrov in so za 9,7 odstotkov večji kot v enakem obdobju preteklega leta. Največji odstotkovni porast prihodkov za 30,6 odstotkov oziroma za 4,2 milijone evrov je zabeležen na programu Strojna oprema, zaradi odprem že v letu 2016 začelih projektov izdelave namenskih strojev. Največji vrednostni porast – 8,3 odstotkov oziroma 6 milijonov evrov je zabeležil program Odkovki, ki je v devetih mesecih štirikrat mesecev presegel prodajo 8 milijonov evrov, v mesecu juniju pa dosegel rekordno prodajo v svoji zgodovini, saj so prihodki od prodaje proizvodov in storitev presegli 8,6 milijonov evrov. Za 5,4 odstotke so boljši prihodki od prodaje na programu Turizem, prav tako pa je tudi program Ročno orodje dosegel večje prihodke kot v devetih mesecih leta 2016 in sicer je zabeležena rast 3,7 odstotna.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Program Odkovki	78.128	72.155
Program Ročno orodje	25.480	24.564
Program Strojna oprema	18.130	13.884
Program Turizem	14.598	13.856
Skupne službe	2.746	2.327
Vzdrževanje	50	101
Skupaj Unior	139.132	126.887

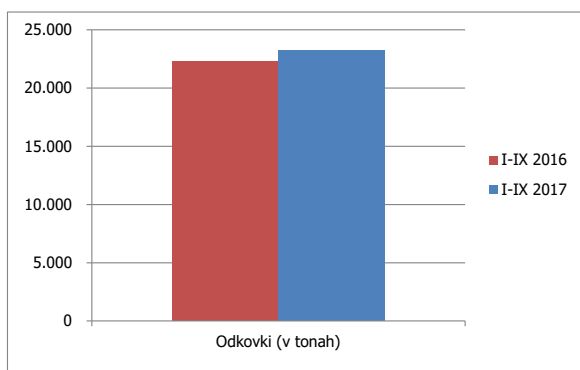
10.3 Proizvodnja in storitve

Tako kot pri prihodkih so na vseh programih pri rasti proizvodnje v prvih devetih mesecih leta 2017 zabeležene zavidljive rasti. Program Ročno orodje je v številu proizvedenih kosov povečal proizvodnjo za 8 odstotkov, program Odkovki pa v teži izdelanih odkovkov za 4,2 odstotke. Na programu Strojna oprema, kjer proizvodnjo merimo s številom opravljenih ur, je zabeležen rahel upad proizvodnje v devetih mesecih in sicer za 2,8 odstotka. Program Turizem je dosegel za 0,4 odstotka višje število nočitev, vendar je kljub temu dosegel večjo rast prihodkov, kar pomeni, da se je uspešno povečala prodaja izvenpenzijskih storitev. Vse dejavnosti družbe so tudi pri rasti proizvodnje dosegle oziroma presegle načrtovane obsege.

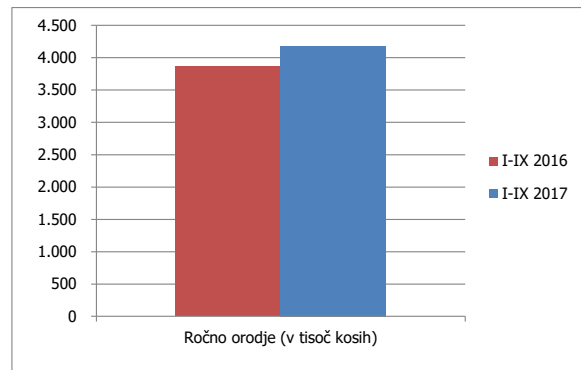
Proizvodnja in storitve po programih

	I-IX 2017	I-IX 2016
Odkovki (v tonah)	23.205	22.268
Odkovki (v tisoč kosih)	60.156	59.211
Ročno orodje (v tonah)	2.090	2.062
Ročno orodje (v tisoč kosih)	4.176	3.866
Strojna oprema (opravljene ure)	48.673	50.082
Število nočitev v Turizmu	163.432	162.750

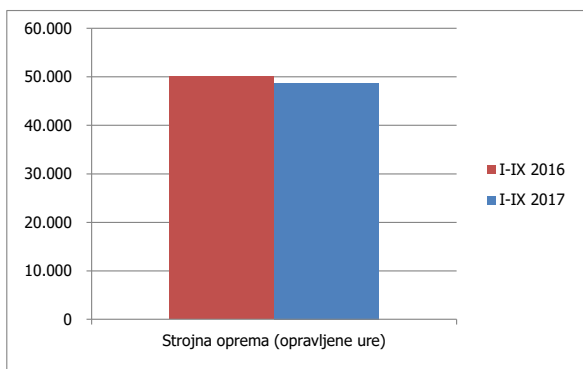
Proizvodnja Odkovki

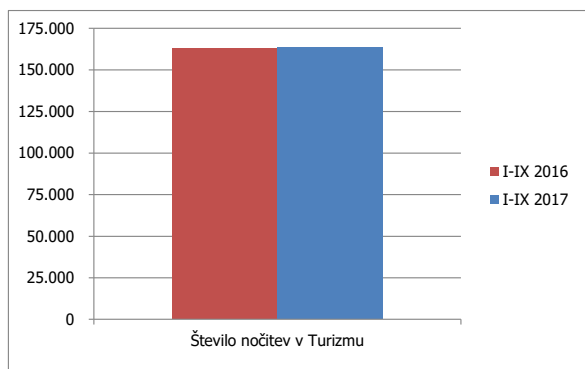
Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojna oprema

Proizvodnja Turizem

10.4 Uspešnost poslovanja

V devetih mesecih leta 2017 smo v družbi Unior d.d. ustvarili 6,8 milijonov evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta, ko smo zabeležili 5,2 milijonov evrov čistega poslovnega izida za 1,6 milijona evrov oziroma za 31,4 odstotkov boljše. Napredek v primerjavi z devetimi meseci leta 2015 znaša 3 milijone evrov, v primerjavi z devetimi meseci leta 2014 pa 3,6 milijone evrov.

Izid iz poslovanja je boljši za 4,2 odstotke – v devetih mesecih leta 2017 znaša dobiček iz poslovanja 8,4 milijonov evrov, medtem ko je v devetih mesecih leta 2016 bil ustvarjen v višini 8,1 milijonov evrov. V devetih mesecih leta 2017 smo ustvarili za 139,1 milijonov evrov prihodkov od prodaje, kar je za 9,7 odstotkov več kot v primerljivem obdobju preteklega leta, poslovnih stroškov pa je bilo za 132,7 milijonov evrov in so se v primerjavi z devetimi meseci preteklega leta povečali za 7,4 odstotkov, predvsem zaradi 9,6 odstotkov višjih stroškov materiala.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Prihodki od prodaje	139.132	126.887
Poslovni stroški	132.670	123.503
EBIT	8.442	8.102
EBITDA	15.307	15.728
Čisti poslovni izid	6.805	5.178

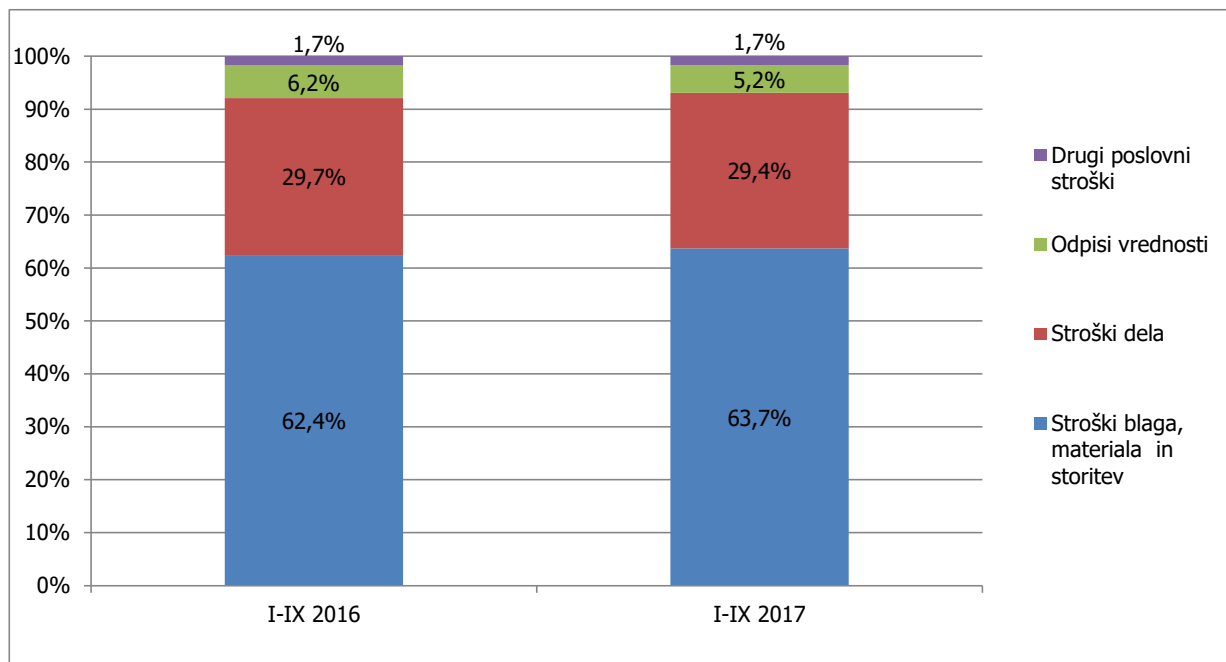
Tudi v letu 2017 ostaja temeljni cilj varovanje denarnega toka in zagotavljanje ter izboljševanje plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na rednem izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank - likvidnostno stanje smo izboljšali, saj smo zaostanke pri plačilih dobaviteljem v prvih devetih mesecih še dodatno zmanjšali. Vse zaveze do bank, opredeljene v Sindiciranih kreditnih pogodbah redno in v celoti izpolnjujemo.

V mesecu decembru 2016 smo s šestimi slovenskimi bankami podpisali pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 112,8 milijonov evrov. Gre za eno večjih sindiciranih posojil v slovenskem bančnem prostoru. Posojilo je pomemben element v zgodbi refinanciranja, pomembno pa bo vplivalo tudi na nadaljnjo rast družbe, saj želimo ostati vrhunski tako v obdelavi kovin, kot v turizmu. Konzorcij bank, ki je Uniorju zagotovil 112,8 milijonsko sindicirano posojilo, sestavljajo: Nova Ljubljanska banke d.d. v vlogi agenta in organizatorja, Abanka d.d., Nova KBM d.d., Gorenjska banka d.d., Banka Intesa Sanpaolo d.d. in Sberbank banka d.d.. Refinanciranje je bilo sklenjeno na osnovi izboljšane bonitete družbe v zadnjih letih in izključno z bankami, ki smo jih povabili k sodelovanju in so bile pripravljene sodelovati. Podpis tovrstnega financiranja v očeh kupcev, dobaviteljev in ostalih udeležencev predstavlja še dodatno izboljšanje bonitete podjetja in predvsem zagotovitev, da lahko stremimo k neprestanemu napredku in izboljšavam. Le-te so edina možnost, ki podjetju omogoča, da na zahtevnem, z izdelki in storitvami preplavljenem trgu obstane in se razvija. S ponosom ugotavljamo, da med konkurenti, pri dobaviteljih, bankah in v širšem okolju zaradi rezultatov našega dela, kvalitetnih in inovativnih izdelkov in storitev uživamo čedalje večji ugled na marsikaterem področju. S sindiciranim posojilom, ki smo ga uspešno zaključili, smo odplačali stare kredite, zmanjšali število bank posojilodajalk, poenostavili postopke soglasij, dosegli boljše pogoje, odprli možnost nadaljnje rasti podjetja in tako zagotovili, da ostajamo vrhunski v obdelavi kovin in turizmu.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v devetih mesecih tekočega leta povečali za 7,4 odstotkov in za 0,2 odstotne točke presegajo rast kosmatega donosa, ki je v devetih mesecih leta 2017 v primerjavi z devetimi meseci leta 2016 večji za 7,2 odstotkov, medtem ko je preseganje poslovnih odhodkov, zaradi neugodnih gibanj cen dodatkov za jekleni odpad in legirnih elementov v ceni jekla v prvem tromesečju letošnjega leta znašalo kar 2,2 odstotni točki. Rast poslovnih odhodkov pa je zaostala za rastjo prihodkov, ki so porasli za 9,7 odstotkov. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto ostaja skoraj nespremenjena, porast za 1,3 odstotno točko je pri stroških blaga, materiala in storitev, kar je posledica intenzivnejše proizvodnje in višje cene jekla, delež stroškov dela pa se je zmanjšal za 0,3 odstotne točke.

(v tisoč EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Stroški blaga, materiala in storitev	84.502	77.099
Stroški dela	39.021	36.623
Odpisi vrednosti	6.865	7.626
Drugi poslovni stroški	2.283	2.154
Skupaj poslovni odhodki	132.670	123.503

Stroški blaga, materiala in storitev so bili skupaj višji za 9,6 odstotkov. Zvišanje gre v veliki meri pripisati večji proizvodnji na programu Strojna oprema, kjer je bilo naročilno stanje izjemno, prav tako pa dvigu variabilne cene jekla (dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente). Stroški dela so višji za 6,5 odstotkov, kar je posledica večjega števila zaposlenih (po stanju zaposlenih za 0,8 odstotka in po številu opravljenih ur za 2,1 odstotka), napredovanj, porasta dodatka na delovno dobo (dodatno leto), uvedbe nove sistemizacije delovnih mest ter uskladiitev s kolektivno pogodbo v višini 0,54 odstotka. Odpisi vrednosti ter drugi poslovni stroški predstavljajo strukturno manjši delež.

Neto finančni odhodki so v prvih devetih mesecih leta 2017 znašali 1,6 milijona evrov. Odhodki za obresti iz finančnih obveznosti so znašali 2,9 milijona evrov in so za 21,9 odstotkov nižji kot v devetih mesecih preteklega leta, ko so znašali 3,8 milijone evrov.

Produktivnost

(v EUR)	I-IX 2017	I-IX 2016
Kosmati donos na zaposlenega	67.292	64.072
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	25.907	25.488

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z devetimi meseci leta 2016 povečal za 5 odstotkov. Drugi kazalnik – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 1,6 odstotka višji kot v devetih mesecih preteklega leta. Oba kazalnika tudi presegata načrtovane vrednosti za devet mesecev in sicer kosmati donos na zaposlenega za 4 odstotke in bruto dodana vrednost na zaposlenega za 2,1 odstotka.

10.5 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	I.-IX. 2017	I.-IX. 2016	I.-IX. 2017	I.-IX. 2016
Stopnja lastniškosti financiranja (kapital / obveznosti do virov sredstev)	0,406	0,398	0,458	0,447
Stopnja dolgoročnosti financiranja (kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / obveznosti do virov sredstev)	0,822	0,817	0,811	0,810
Stopnja osnovnosti investiranja (osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)	0,502	0,512	0,537	0,557
Stopnja dolgoročnosti investiranja (osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)	0,636	0,651	0,621	0,639
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev (kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)	0,810	0,777	0,854	0,803
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient (likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)	0,044	0,025	0,140	0,113
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient (likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)	0,814	0,718	0,901	0,827
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient (kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)	2,141	2,009	2,118	2,011
Koeficient gospodarnosti poslovanja (poslovni prihodki / poslovni odhodki)	1,064	1,066	1,095	1,100
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)	0,061	0,048	0,088	0,075
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala (vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital)	0,000	0,000	0,000	0,000

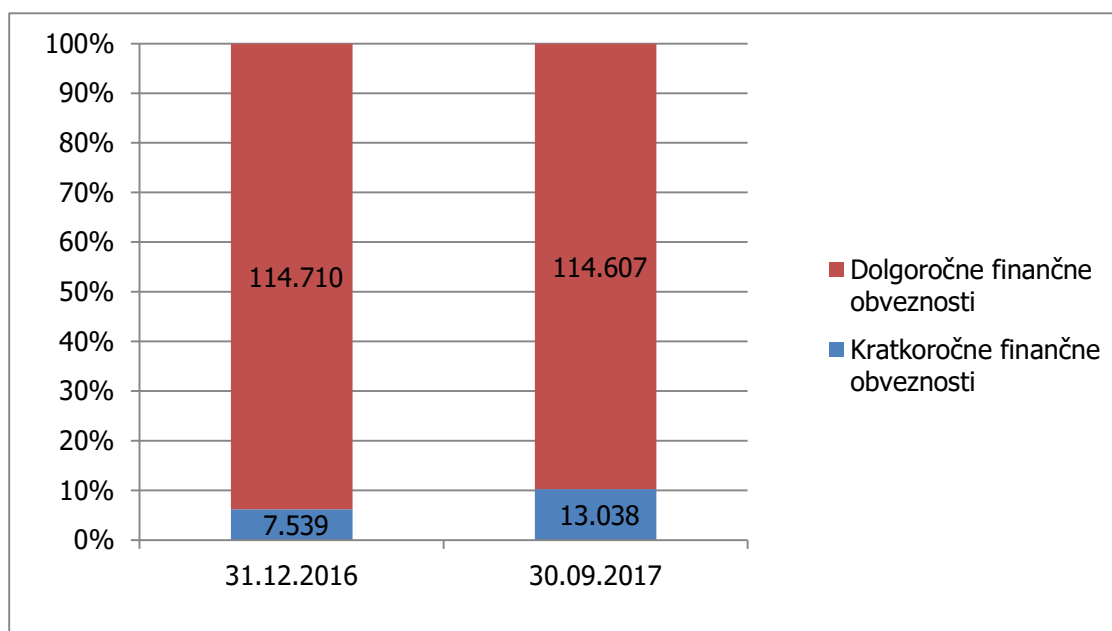
10.6 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so se v devetih mesecih leta 2017 povečala za 2,6 odstotka oziroma za 7,5 milijonov evrov. Dolgoročna sredstva so se povečala za 3,7 milijonov evrov, predvsem zaradi povečanja naložb v nova opredmetena osnovna sredstva za 3,2 milijona evrov. Kratkoročna sredstva so se povečala za 3,8 milijone evrov, predvsem zaradi višjih vrednosti terjatev ter zalog na dan 30.9.2017, znižale pa so se kratkoročne finančne naložbe (posojila dana drugim) ter stanje denarnih sredstev na transakcijskem računu.

Kapital družbe se je v devetih mesecih leta 2017 povečal za 6,8 milijonov evrov, kar je posledica dobička tekočega leta v enaki višini. Delež kapitala se je tako v virih povečal iz 39,3 odstotkov konec leta 2016 na 40,6 odstotkov konec septembra 2017.

Finančne obveznosti so se v devetih mesecih leta 2017 neto povečale za 5,4 milijone evrov, saj je družba v letu 2017 koristila v mesecu decembru odobreno revolving posojilo za poplačilo obveznosti do dobaviteljev, ki pa so kljub povečanemu obsegu poslovanja zmanjšale za 5,3 milijone evrov. Črpanje revolving posojila je znašalo 10,9 milijonov evrov, družba pa je skladno z amortizacijskimi načrti kreditnih pogodb odplačala za 5,5 milijonov evrov glavnice posojil. Ročnostna struktura finančnih obveznosti se je za 4 odstotne točke spremenila v korist kratkoročnih finančnih obveznosti in sicer zaradi črpanja revolving posojila, ki je kratkoročne narave, še vedno pa je 89,8 odstotkov vseh finančnih obveznosti dolgoročnih. Prav tako so tudi skoraj vse finančne obveznosti (99,9 odstotka) vezanih na spremenljivo obrestno mero.

Ročnost finančnih obveznosti

Poslovne obveznosti so se znižale in sicer za 5,3 milijone evrov, oziroma za 12,9 odstotkov in znašajo 36 milijonov evrov. Glede na povečan obseg poslovanja z 9,7 odstotnim porastom prihodkov družbe je bilo možno to doseči samo z dodatnimi poplačili dobaviteljev iz namenskih sredstev odobrenega revolving posojila.

10.7 Investicije

V devetih mesecih leta 2017 smo izvedli za 9,3 milijonov evrov investicij v nova osnovna sredstva. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z enakim obdobjem leta 2017 povečala za 1,3 milijona evrov. Glavnino vseh vlaganj v letu 2017 predstavljajo vlaganja v novo opremo in stroje namenjene za povečanje in posodobitev proizvodnih kapacitet, katere nujno potrebujemo za zadovoljevanje vseh potreb naših kupcev. 58,9 odstotka vseh vlaganj je bilo namenjenih povečanju proizvodnih kapacitet programa Odkovki, ki beleži tudi največjo rast proizvodnje in prodaje.

Naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v prihodkih od prodaje družbe

	I-IX 2017	I-IX 2016
Naložbe (v tisočih EUR)	9.264	7.977
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	6,66	6,29

Za plačila naložb smo v devetih mesecih leta 2017 namenili 9,6 milijona evrov, kar je za 2,3 milijona evrov več kot enakem obdobju preteklega leta. Plačila investicijskih vlaganj v letu 2017 je družba v celoti financirala iz lastnega denarnega toka.

Naložbe v povezana podjetja

V prvih devetih mesecih poslovnega leta 2017 je družba 816 tisoč evrov namenila za naložbe v povezana podjetja in sicer smo z vložkom 500 tisoč evrov v družbi UNIOR Components a.d. Srbija izvedli iztisnitev malih delničarjev in pridobili 100% lastniški delež, z vložkom 251 tisoč evrov dokapitalizirali družbo Rhydcon d.o.o. ter s konverzijo terjatev v višini 55 tisoč evrov družbo Unior France S.A.S. za zagotovitev pozitivnega kapitala.

10.8 Dogodki po bilanci stanja

Registracija UNITUR d.o.o.

7. novembra je bila v sodni register vpisana družba UNITUR d.o.o. s sedežem Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče, ki je bila ustanovljena na podlagi izčlenitve turistične dejavnosti v samostojno družbo, ki je v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d..

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 30.9.2017

(v EUR)	Postavka	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016
	SREDSTVA	293.329.425	285.798.930	284.623.034
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA	188.482.855	184.762.598	187.272.317
	I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	3.688.413	4.169.983	4.480.977
	1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.734.960	1.721.457	1.744.213
	2. Dobro ime	403.940	403.940	403.940
	3. Druga neopredmetena sredstva	0	0	0
	4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	1.365.710	1.793.401	2.073.002
	5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	183.803	251.185	259.822
	II. Opredmetena osnovna sredstva	143.483.236	140.287.368	141.190.070
	1. Zemljišča in zgradbe	96.154.003	91.979.557	92.932.921
	a) Zemljišča	32.956.790	32.709.337	33.164.007
	b) Zgradbe	63.197.213	59.270.220	59.768.914
	2. Proizvajalne naprave in stroji	40.225.904	40.393.748	39.314.380
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	6.035	41.136	52.861
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	7.097.295	7.872.927	8.889.908
	a) OOS v gradnji in izdelavi	7.097.295	7.872.927	8.889.908
	III. Naložbene nepremičnine	13.803.341	13.761.637	13.623.192
	IV. Dolgoročne finančne naložbe	24.008.688	21.228.669	22.219.899
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	16.955.496	16.194.246	16.194.246
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	13.124.405	12.614.405	12.614.405
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah	3.739.670	3.488.420	3.488.420
	c) Druge delnice in deleži	91.421	91.421	91.421
	č) Druge dolgoročne finančne naložbe	0	0	0
	2. Dolgoročna posojila	7.053.192	5.034.423	6.025.653
	a) Dolgoročna posojila družbam v skupini	6.960.380	4.889.857	5.853.952
	b) Dolgoročna posojila drugim	92.812	144.566	171.701
	c) Dolgoročno nevplačani vpoklicani kapital	0	0	0
	V. Dolgoročne poslovne terjatve	1.623.980	3.439.743	3.839.070
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	1.430.784	3.073.383	3.439.950
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	168.773	169.137
	3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	193.197	197.587	229.983
	VI. Odložene terjatve za davek	1.875.197	1.875.198	1.919.109
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA	104.846.569	101.036.332	97.350.717
	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0	0
	II. Zaloge	62.138.002	60.251.980	59.209.061
	1. Material	20.086.943	19.394.850	19.569.906
	2. Nedokončana proizvodnja	24.499.366	24.560.134	22.809.826
	3. Proizvodi	13.501.656	12.809.160	13.042.714
	4. Trgovsko blago	4.050.037	3.487.836	3.786.615
	5. Predujmi za zaloge	0	0	0
	III. Kratkoročne finančne naložbe	2.848.501	3.991.952	3.363.218
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini	0	0	0
	b) Druge delnice in deleži	0	0	0
	c) Druge kratkoročne finančne naložbe	0	0	0
	2. Kratkoročna posojila	2.848.501	3.991.952	3.363.218
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini	2.657.407	2.722.281	2.095.734
	b) Druga kratkoročna posojila	191.094	1.269.671	1.267.484
	c) Kratkoročno nevplačani vpoklicani kapital	0	0	0
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	37.727.316	30.036.953	33.569.062
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.806.458	8.865.668	8.662.033
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	24.687.308	16.760.324	22.652.899
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.233.551	4.410.961	2.254.130
	V. Denarna sredstva	2.132.750	6.755.447	1.209.376

(v EUR)				
	Postavka	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	293.329.425	285.798.930	284.623.034
A.	KAPITAL	119.219.652	112.424.917	113.200.805
I.	Vpoklicani kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
	1. Osnovni kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
	2. Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0
II.	Kapitalske rezerve	41.686.964	41.686.964	41.686.964
III.	Rezerve iz dobička	38.559.536	38.559.536	38.559.536
	1. Zakonske rezerve	1.951.606	1.951.606	1.951.606
	2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	120.190	120.190	120.190
	3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	0	0
	4. Statutarne rezerve	0	0	0
	5. Druge rezerve iz dobička	36.487.740	36.487.740	36.487.740
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.	22.991.003	23.001.591	23.688.792
V.	Preneseni čisti dobiček	0	0	0
VI.	Prenesena čista izguba	14.512.157	19.601.341	19.601.341
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta	6.805.322	5.089.184	5.177.871
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	0	0	0
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	7.165.226	7.371.911	6.860.854
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	4.338.908	4.444.928	3.911.162
	2. Druge rezervacije	2.826.318	2.926.983	2.949.692
	3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	0	0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	114.657.569	114.789.371	112.550.251
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	114.607.319	114.709.828	112.459.105
	1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0	0
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	114.607.319	114.709.828	112.459.105
	3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
	4. Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	0	0
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	50.250	79.543	91.146
	1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	0	0
	2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0
	3. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0
	4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0
	5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	50.250	79.543	91.146
III.	Odložene obveznosti za davek	0	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	48.981.345	48.792.745	48.449.011
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	13.037.696	7.538.557	7.146.375
	1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	177.472	175.384	172.542
	2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	12.852.027	7.188.240	5.731.933
	3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
	4. Druge kratkoročne finančne obveznosti	8.197	174.933	1.241.900
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	35.943.649	41.254.188	41.302.636
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.734.012	2.169.834	2.089.546
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	26.772.951	28.854.633	31.681.620
	3. Kratkoročne menične obveznosti	0	0	0
	4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	1.497.269	4.465.440	2.981.312
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	4.939.417	5.764.281	4.550.158
D.	KRATKOROČNE PČR	3.305.633	2.419.986	3.562.113

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 30.9.2017

(v EUR)	Postavka	januar - september 2017	januar - september 2016
A.	Čisti prihodki od prodaje	139.131.518	126.886.624
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	26.590.825	24.593.453
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	20.661.356	19.552.277
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	5.929.470	5.041.176
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	112.540.693	102.293.171
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	103.627.615	94.276.897
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	8.913.077	8.016.274
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.	631.727	2.418.410
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	485.797	821.033
Č.	Drugi poslovni prihodki	862.569	1.478.647
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	141.111.612	131.604.714
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	84.501.706	77.098.881
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	8.706.474	8.105.794
2.	Stroški porabljenega materiala	57.951.183	52.971.917
a)	Stroški materiala	46.153.043	41.418.006
b)	Stroški energije	5.308.903	5.227.232
c)	Drugi stroški materiala	6.489.237	6.326.679
3.	Stroški storitev	17.844.049	16.021.170
a)	Transportne storitve	3.201.530	2.693.606
b)	Stroški vzdrževanja	790.634	628.890
c)	Najemnine	297.432	310.945
č)	Drugi stroški storitev	13.554.454	12.387.729
E.	Stroški dela	39.020.579	36.623.249
1.	Stroški plač	28.248.390	27.153.502
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj	376.046	380.214
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj	4.910.799	4.704.551
4.	Drugi stroški dela	5.485.345	4.384.982
F.	Odpisi vrednosti	6.864.678	7.626.458
1.	Amortizacija	6.521.162	6.747.072
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	2.844	272.451
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	340.672	606.935
G.	Drugi poslovni odhodki	2.282.561	2.154.409
1.	Rezervacije	1.223.355	1.298.847
2.	Drugi stroški	1.059.206	855.562
II.	IZID IZ POSLOVANJA	8.442.087	8.101.717
H.	Finančni prihodki	1.311.768	849.902
1.	Finančni prihodki iz deležev	768.258	583.297
a)	Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	416.580	427.003
b)	Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	351.598	144.569
c)	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	80	11.725
č)	Finančni prihodki iz drugih naložb	0	0
2.	Finančni prihodki iz danih posojil	422.269	244.564
a)	Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	245.005	211.051
b)	Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	177.264	33.513
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	121.241	22.041
a)	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	0
b)	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	121.241	22.041
I.	Finančni odhodki	2.948.533	3.773.748
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	55.000	7.169
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	2.663.179	3.396.593
a)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	3.088	3.695
b)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	2.659.970	3.392.863
c)	Finančni odhodki iz izdanih obveznic	0	0
č)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	122	35
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	230.354	369.986
a)	Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	18.062	36.780
b)	Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	121.372	214.122
c)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	90.919	119.084
III.	POSLOVNI IZID	6.805.322	5.177.871
	Davek iz dobička	0	0
	Odloženi davek	0	0
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	6.805.322	5.177.871

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)		januar - september 2017	januar - september 2016
	Postavka		
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	6.805.322	5.177.871
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(10.588)	(180.925)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(10.588)	(180.925)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(10.588)	(180.925)
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	0	0
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	6.794.734	4.996.946

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)	januar - september 2017	januar - september 2016
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid		
Poslovni izid pred obdavčitvijo	6.805.322	5.177.871
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	0	0
	6.805.322	5.177.871
b) Prilagoditve za		
Amortizacijo (+)	6.521.162	6.747.072
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	(57.529)	(679.841)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	2.844	272.451
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	152.055	291.935
Oblikovanje popravka vrednosti zalog	188.617	315.000
Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	0	0
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	(1.190.527)	(827.861)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	2.718.179	3.403.762
	8.334.802	9.522.518
b) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja		
Začetne manj končne poslovne terjatve	(6.026.655)	(6.104.704)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	0	0
Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	0	(29.413)
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
Začetne manj končne zaloge	(2.074.639)	(3.883.608)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(5.339.832)	2.196.799
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	678.962	1.786.045
Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	0	0
	(12.762.164)	(6.034.881)
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)	2.377.960	8.665.508
B. Denarni tokovi pri naložbenju		
a) Prejemki pri naložbenju		
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	1.190.527	827.861
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	0	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	57.529	1.785.651
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	56.357	22.483
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	1.321.469	3.265.612
	2.625.882	5.901.607
b) Izdatki pri naložbenju		
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	0	(86.032)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	(9.248.892)	(8.166.163)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	(41.704)	(7.380)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	(2.891.375)	(92.136)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	(178.019)	(1.062.230)
	(12.359.990)	(9.413.941)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)	(9.734.108)	(3.512.334)
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju		
Prejemki od vplačanega kapitala	0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	690.381	0
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	10.903.210	3.511.729
	11.593.591	3.511.729
b) Izdatki pri financiranju		
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(2.663.179)	(3.396.593)
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	0	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	(6.196.960)	0
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	0	0
	(8.860.139)	(3.396.593)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)	2.733.452	115.136
Č. Končno stanje denarnih sredstev	2.132.750	7.796.127
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	(4.622.697)	5.268.310
y) Začetno stanje denarnih sredstev	6.755.447	2.527.817

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 30.09.2017

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička		1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.918
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.918
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(10.588)	0	6.805.322	6.794.734
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	6.805.322	6.805.322
Sprememba rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0	0	0	0	(10.588)	0	0	(10.588)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	5.089.184	(5.089.184)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	5.089.184	(5.089.184)	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	22.991.003	(14.512.157)	6.805.322	119.219.652

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 30.09.2016

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička		1. Preneseni čisti dobiček/ izguba	1. Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(180.925)	0	5.177.871	4.996.946
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	5.177.871	5.177.871
Sprememba rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0	0	0	0	(180.925)	0	0	(180.925)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.688.792	(19.601.341)	5.177.871	113.200.805

11.6 Pojasnila k računovodskim izkazom

11.6.1 Bilanca stanja

- **Bilančna vsota** je na dan 30.9.2017 znašala 293,3 milijonov evrov in je za 2,6 odstotka oziroma za 7,5 milijonov evrov višja kot 31.12.2016 zaradi enakomernega povečanja kratkoročnih in dolgoročnih sredstev.
- **Dolgoročna sredstva** so se v strukturi znižala za 0,1 odstotnih točk in predstavljajo 64,3 odstotkov celotnih sredstev. Opredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi s koncem leta 2016 zvišala za 2,3 odstotka zaradi vlaganj v višini 9,3 milijona evrov v nove proizvodne kapacitete.
- **Naložbene nepremičnine** se povečale za 41 tisoč evrov zaradi obnove poškodovanih kupol na proizvodni hali v Mariboru, ki se oddaja v najem.
- **Dolgoročne finančne naložbe** so se povečale za 2,8 milijona evrov zaradi iztisnitve malih delničarjev v družbi Unior Components a.d. ter zaradi spremembe terjatev v dolgoročno posojilo v višini 2 milijona evrov družbi UNIDAL d.o.o..

- **Dolgoročne poslovne terjatve** so se v primerjavi s stanjem konec leta znižale za 1,8 milijonov evrov predvsem zaradi konverzije terjatev do družbe UNIDAL d.o.o. v dolgoročno posojilo.
- **Odložene terjatve za davek** so ostale glede na stanje konec leta 2016 nespremenjene.
- **Zaloge** so se v primerjavi s stanjem konec preteklega leta povečale za 3,1 odstotke. Pri materialu beležimo porast zalog za 3,6 odstotke, pri zalogah trgovskega blaga pa za 16,1 odstotkov (vrednostno za 562 tisoč evrov). Glede na konec preteklega leta so se povečale zaloge proizvodov in sicer za 5,4 odstotkov in sicer predvsem na programih Odkovki in Ročno orodje zaradi povečanih obsegov proizvodnje. Zaloga nedokončane proizvodnje pa se je znižala za 0,2 odstotka, kar je posledica odpreme projektov na programu Strojna oprema.
- **Kratkoročne finančne naložbe** so se znižale za 28,6 odstotkov, znižanje v višini 1,1 milijona evrov pa predstavlja odplačila kratkoročnih posojil s strani povezanih oseb (Sinter Užice a.d. in Rhydcon d.o.o.).
- **Kratkoročne poslovne terjatve** so bile v primerjavi s preteklim letom večje za 25,6 odstotkov in sicer so se terjatve do družb s skupini zmanjšale za 0,7 odstotka, terjatve do ostalih kupcev pa povečale za 47,3 odstotkov oziroma za 7,9 milijonov evrov. Pri tem je pomembno, da se je delež zapadlih terjatev v primerjavi s stanjem konec leta 2016 zmanjšal (iz 38,8 na 34,8 odstotka vseh terjatev), kar potrjuje dejstvo da celotno povečanje terjatev izhaja iz povečanega obsega prodaje in so nezapadle. Prav tako je višina terjatev do kupcev na dan 30.9.2017 primerljiva s stanjem 30.9.2016 in sicer je stanje terjatev višje za 2 milijona evrov, medtem ko je prodaja večja za 12,2 milijonov evrov.
- **Denarna sredstva** so se v primerjavi s stanjem konec leta 2016 znižala za 4,6 milijonov evrov ali za 68,4 odstotkov – denar je bil namenjen za poplačilo dobaviteljev in plačilo vlaganj. V strukturi aktive predstavljajo 0,7 odstotni delež.
- **Kapital** predstavlja v strukturi 40,6 odstotni delež in se je v primerjavi s stanjem konec leta 2016 povečal za 1,3 odstotni točki. Kapital se je povečal za čisti dobiček poslovnega leta v višini 6,8 milijonov evrov.
- **Rezervacije in dolgoročne PČR** so se zmanjšale za 2,8 odstotka zaradi črpanja rezervacij za višino amortizacije ter izplačila jubilejnih nagrad in odpravin.
- **Kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti** so se v primerjavi z letom 2016 neto povečale za 5,4 milijona evrov. Povečanje predstavlja črpanje v decembru odobrenega revolving posojila za poplačilo obveznosti do dobaviteljev, zmanjšanje pa redno odplačilo glavnice v devetih mesecih leta 2017.
- **Kratkoročne in dolgoročne poslovne obveznosti** vključujejo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev, do zaposlenih, do države in drugih institucij ter prejete predujme za storitve. V primerjavi s stanjem konec preteklega leta so poslovne obveznosti nižje za 12,9 odstotka kar znese 5,4 milijone evrov.
- **Kratkoročne pasivne časovne razmejitve** so se v primerjavi s stanjem konec preteklega leta zvišale za 36,6 odstotkov oziroma za 0,9 milijona evrov, predvsem zaradi vkalkuliranih stroškov za neizkoriščen dopust konec leta 2017, vkalkuliranih stroškov za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ter morebitne popravke terjatev.

11.6.2 Izkaz poslovnega izida

- V strukturi celotne prodaje je dosegla **prodaja v Sloveniji** 26,6 milijonov evrov ali 19,1 odstotni delež, v primerjavi z enakim obdobjem leta 2016 pa je višja za 8,1 odstotkov. **Prodaja v druge države** je znašala 112,5 milijonov evrov ali 80,9 odstotkov celotne prodaje in je bila v primerjavi z devetimi meseci leta 2016 višja za 10 odstotkov.
- **Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** v devetih mesecih leta 2017 predstavlja povečanje zalog za 0,6 milijonov evrov, medtem ko je povečanje v devetih mesecih leta 2016 znašalo 2,4 milijona evrov.

- **Kosmati donos iz poslovanja** je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta iz razloga večje prodaje za 7,2 odstotkov večji in je porastel manj kot prihodki od prodaje, zaradi nižjega povečanja zalog kot v devetih mesecih leta 2016.
- Povečanje **stroškov blaga, materiala in storitev** za 9,6 odstotkov glede na enako obdobje lanskega leta je posledica večje proizvodnje ter višjih vstopnih cen, predvsem dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente v ceni jekla, podrobneje pa so obrazloženi v poglavju 10.4.
- **Stroški dela** so bili višji za 6,5 odstotkov, glede na kosmati donos predstavljajo 27,7 odstotkov, v istem obdobju preteklega leta so pa so predstavljali 29,5 odstotkov glede na kosmati donos. Razlogi za višje stroške dela so prav tako obrazloženi v poglavju 10.4.
- **Odpisi vrednosti** so se v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta znižali za 10 odstotkov zaradi nižjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.
- **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višji za 5,9 odstotkov, zajemajo pa višja oblikovanja rezervacij za neizkoriščene dopuste konec leta 2017 ter ostale nepredvidene stroške.
- **Izid iz poslovanja** je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zaradi vseh zgoraj navedenih dejstev višji za 4,2 odstotka.
- **Finančni prihodki** znašajo 1,3 milijon evrov in so za 54,3 odstotkov višji kot v devetih mesecih leta 2016.
- **Finančni odhodki** so znašali 2,9 milijona evrov, od tega največ obresti iz posojil 2,7 milijona evrov. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so finančni odhodki nižji za 21,9 odstotkov, kar je posledica nižje dosežene obrestne mere pri poslovnih bankah zaradi izboljšane poslovanja v letu 2016.
- **Čisti poslovni izid obračunskega obdobja** je v devetih mesecih znašal 6,8 milijonov evrov in je za 31,4 odstotkov višji kot v devetih mesecih leta 2016. Glede na kosmati donos predstavlja 4,8 odstotke. V enakem obdobju preteklega leta je čisti poslovni izid znašal 5,2 milijonov evrov, glede na kosmati donos pa je predstavljal 3,9 odstotke.

11.6.3 Izkaz vseobsegajočega donosa

- Znesek vseobsegajočega donosa se od čistega poslovnega izida obračunskega obdobja razlikuje za 11 tisoč evrov spremembe v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti zaradi prodaje zemljišč.

11.6.4 Izkaz denarnih tokov

- **Denarni tok pri poslovanju** je pozitiven – pozitivno je vplivala amortizacija in pozitiven čisti poslovni izid negativno pa sprememba čistih obratnih sredstev (terjatev in zalog).
- **Denarni tok pri naložbenju** je negativen – nanj pozitivno vplivajo prejeta izplačila dobičkov povezanih oseb, negativno pa v največji meri izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev.
- **Denarni tok pri financiranju** je pozitiven zaradi večjega najetja revolving posojila, kot je znašalo odplačilo glavnice kreditov in izdatkov za plačilo obresti za najete kredite.

11.6.5 Izkaz gibanja kapitala

- **Kapital** se je v primerjavi s preteklim letom povečal zaradi čistega dobička poslovnega leta v višini 6,8 milijonov evrov in zmanjšal za 11 tisoč evrov za zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti zaradi prodaje zemljišč.

12 Skupina UNIOR

12.1 Sestava Skupine UNIOR

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR HELLAS S. A.	Grčija	76,08
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	50,00
 UNIOR KOMERC d. o. o.	Makedonija	85,00
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR USA CORPORATION	ZDA	100,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	58,00
 UNIOR COMPONENTS a. d.	Srbija	100,00
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIDAL d. o. o.	Hrvaška	55,35
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 RTC KRVAVEC d. d.	Slovenija	98,56
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RHYDCON d. o. o.	Slovenija	33,50
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00
 SINTER a. d.	Srbija	25,07

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50% ali več.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o., Rhydcon d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o., Unior Teos Alati d.o.o. in Sinter a.d. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20% in manj kot 50% lastniški delež.

V maju 2017 je bil z odkupom delnic od malih delničarjev povečan lastniški delež v družbi Unior Components a.d. v Srbiji na 100%.

V novembru 2016 je bil začel postopek likvidacije odvisne družbe Unior Hellas S.A. v Grčiji z namenom optimizacije prodajne mreže za prodajo ročnega orodja v jugovzhodni Evropi. V marcu 2016 pa je bil začel postopek likvidacije pridružene družbe Sinter a.d. v Srbiji. Oba postopka sta še vedno v teku in nista imela učinka na konsolidirane računovodske izkaze Skupine Unior v devetih mesecih leta 2017.

13 Konsolidirani računovodski izkazi

13.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR na dan 30.9.2017

(v EUR)	na dan 30.09.2017	na dan 31.12.2016	na dan 30.09.2016
Postavka			
SREDSTVA	358.843.055	347.977.798	345.698.346
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	224.975.851	222.225.678	223.164.054
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne AČR	4.693.019	4.749.441	5.091.890
1. Dolgoročne premoženjske pravice	2.246.978	1.898.732	1.933.274
2. Dobro ime	521.448	521.448	521.448
4. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	1.740.790	2.078.076	2.377.346
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve	183.803	251.185	259.822
II. Opredmetena osnovna sredstva	188.017.731	186.956.719	187.374.224
1. Zemljišča in zgradbe	118.397.965	117.180.789	118.094.865
<i>a) Zemljišča</i>	38.036.450	38.384.929	39.010.127
<i>b) Zgradbe</i>	80.361.515	78.795.860	79.084.738
2. Proizvajalne naprave in stroji	56.677.538	55.813.326	54.651.756
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	5.334.329	5.209.282	5.456.386
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	7.607.899	8.753.322	9.171.217
<i>a) OOS v gradnji in izdelavi</i>	7.607.899	8.753.322	9.171.217
III. Naložbene nepremičnine	14.262.440	14.222.552	14.092.971
IV. Dolgoročne finančne naložbe	15.570.581	13.660.926	13.870.497
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	15.477.768	13.516.359	13.698.795
<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>	15.328.276	13.363.862	13.542.607
<i>b) Druge delnice in deleži</i>	105.107	105.016	105.204
<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>	44.385	47.481	50.984
2. Dolgoročna posojila	92.813	144.567	171.702
<i>a) Dolgoročna posojila drugim</i>	92.813	144.567	171.702
V. Dolgoročne poslovne terjatve	215.197	416.529	459.505
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	20.248	218.160	228.740
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	194.949	198.369	230.765
VI. Odložene terjatve za davek	2.216.883	2.219.511	2.274.967
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	133.867.204	125.752.120	122.534.292
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	120.000	134.453
II. Zaloge	74.913.732	71.136.001	69.485.899
1. Material	25.006.653	23.128.975	22.727.263
2. Nedokončana proizvodnja	25.856.463	25.833.225	23.972.716
3. Proizvodi	15.611.234	14.041.920	14.037.637
4. Trgovsko blago	8.439.382	8.131.881	8.748.283
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.859.844	2.917.569	2.521.970
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0
<i>a) Druge delnice in deleži</i>	0	0	0
<i>b) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	1.859.844	2.917.569	2.521.970
<i>a) Druga kratkoročna posojila</i>	1.859.844	2.917.569	2.521.970
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	48.148.165	39.161.039	43.488.602
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	37.169.895	26.838.013	33.491.927
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	10.978.270	12.323.026	9.996.675
V. Denarna sredstva	8.825.463	12.417.511	6.903.368

(v EUR)	na dan 30.09.2017	na dan 31.12.2016	na dan 30.09.2016
Postavka			
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	358.843.055	347.977.798	345.698.346
A. KAPITAL	164.488.295	152.553.925	154.482.113
A1. KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	153.241.160	141.943.778	144.070.394
I. Vpoklicani kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
1. Osnovni kapital	23.688.983	23.688.983	23.688.983
2. Nepoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	41.686.964	41.686.964	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	40.675.616	40.089.670	39.912.606
1. Zakonske rezerve	2.022.547	2.015.958	2.012.271
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	120.190	120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	(120.190)	(120.190)	(120.190)
4. Statutarne rezerve	1.639.996	757.947	759.557
5. Druge rezerve iz dobička	37.013.073	37.315.765	37.140.778
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.	26.690.793	26.715.673	27.567.481
V. Preneseni čisti dobiček oz. izguba	11.144.270	4.294.426	4.577.237
VI. Čisti dobiček oz. izguba poslovnega leta	11.629.624	7.495.550	8.819.646
VII. Prevedbeni popravek kapitala	(2.275.090)	(2.027.488)	(2.182.523)
A2. KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	11.247.135	10.610.147	10.411.719
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	9.134.054	9.765.187	9.037.209
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	5.431.861	5.720.367	5.131.680
2. Druge rezervacije	3.070.384	3.374.715	3.220.540
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	631.809	670.105	684.989
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	117.242.883	117.640.092	116.621.352
I. Dolgoročne finančne obveznosti	117.100.387	117.470.295	116.302.662
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	116.904.126	117.274.364	115.985.225
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	196.261	195.931	317.437
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	94.287	123.484	250.643
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	44.037	43.941	159.497
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	50.250	79.543	91.146
III. Odložene obveznosti za davek	48.209	46.313	68.047
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	63.208.280	64.458.594	60.947.109
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	17.490.095	10.309.904	8.973.506
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	17.426.875	9.985.075	7.672.782
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	63.220	324.829	1.300.724
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	45.718.185	54.148.690	51.973.603
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	29.226.940	34.599.908	34.270.439
2. Kratkoročne menične obveznosti	4.570.591	4.660.785	4.240.933
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	1.586.100	4.654.944	3.363.056
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	10.334.554	10.233.053	10.099.175
D. KRATKOROČNE PČR	4.769.543	3.560.000	4.610.563

13.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR za obdobje od 1.1.2017 do 30.9.2017

(v EUR)	Postavka	januar - september 2017	januar - september 2016
A.	Čisti prihodki od prodaje	180.748.617	165.538.764
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	30.052.340	27.708.646
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	24.113.000	22.656.831
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	5.939.340	5.051.815
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	150.696.277	137.830.118
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev	132.932.065	120.783.760
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala	17.764.212	17.046.358
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.	1.760.384	1.464.270
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	495.441	821.033
Č.	Drugi poslovni prihodki	1.374.197	1.904.104
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	184.378.639	169.728.171
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	105.472.244	94.032.560
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	7.554.656	7.984.861
2.	Stroški porabljenega materiala	72.333.056	63.718.991
a)	stroški materiala	56.167.388	48.292.967
b)	stroški energije	8.495.526	8.162.805
c)	drugi stroški materiala	7.670.142	7.263.219
3.	Stroški storitev	25.584.532	22.328.708
a)	transportne storitve	4.476.088	3.795.639
b)	stroški vzdrževanja	1.633.958	1.382.764
c)	najemnine	988.380	834.027
č)	drugi stroški storitev	18.486.106	16.316.278
E.	Stroški dela	49.863.847	46.320.845
1.	Stroški plač	37.087.598	35.137.271
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj	658.834	577.715
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj	6.200.648	5.737.469
4.	Drugi stroški dela	5.916.767	4.868.390
F.	Odpisi vrednosti	10.376.139	11.414.912
1.	Amortizacija	10.000.628	10.225.948
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	5.983	283.669
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	369.528	905.295
G.	Drugi poslovni odhodki	2.719.479	2.554.678
1.	Rezervacije	1.224.903	1.298.847
2.	Drugi stroški	1.494.576	1.255.831
II.	IZID IZ POSLOVANJA	15.946.930	15.405.176
H.	Finančni prihodki	2.954.398	1.858.033
1.	Finančni prihodki iz deležev	2.065.197	1.145.150
a)	Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	2.064.762	1.133.099
b)	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	370	11.935
c)	Finančni prihodki iz drugih naložb	65	116
2.	Finančni prihodki iz danih posojil	181.429	39.557
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	707.772	673.326
I.	Finančni odhodki	3.958.064	4.797.882
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	307.337
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	2.980.553	3.923.542
a)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	2.883.507	3.824.737
b)	Finančni odhodki iz izdanih obveznic	0	0
c)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	97.046	98.805
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	977.511	567.003
a)	Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	137.009	227.724
b)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	840.502	339.279
III.	POSLOVNI IZID	14.943.264	12.465.327
	Davek iz dobička	1.554.256	1.559.044
	Odloženi davek	(113)	28.250
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	13.389.121	10.878.033
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	11.629.624	8.819.646
	- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	1.759.497	2.058.387

13.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR

(v EUR)		januar - september 2017	januar - september 2016
IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA			
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	13.389.121	10.878.033
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(905.253)	(910.396)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(905.253)	(910.396)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(10.588)	(180.925)
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	0	0
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(894.665)	(729.471)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	12.483.868	9.967.637
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	11.371.434	8.211.833
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu	1.112.434	1.755.804

13.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR

(v EUR)		januar - september 2017	januar - september 2016
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
a) Čisti poslovni izid			
Poslovni izid pred obdavčitvijo		14.943.264	12.465.327
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		(1.554.143)	(1.587.294)
		13.389.121	10.878.033
b) Prilagoditve za			
Amortizacijo (+)		10.000.628	10.225.948
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(95.755)	(696.412)
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (+)		5.983	283.669
Oblikovanje popravka vrednosti terjatev		174.486	300.200
Oblikovanje popravka vrednosti zalog		195.042	605.095
Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij		0	0
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)		(2.246.626)	(1.184.707)
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)		2.980.553	4.230.879
		11.014.311	13.764.672
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja			
Začetne manj končne poslovne terjatve		(8.960.280)	(8.851.368)
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve		0	0
Začetne manj končne odložene terjatve za davek		2.628	(131)
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	212
Začetne manj končne zaloge		(3.972.773)	(2.765.764)
Končni manj začetni poslovni dolgovi		(8.459.702)	1.371.011
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije		578.410	1.466.013
Končne manj začetne odložene obveznosti za davek		1.896	(999)
		(20.809.821)	(8.781.026)
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)		3.593.611	15.861.679
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
a) Prejemki pri naložbenju			
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		2.246.626	1.184.707
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		0	0
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		1.182.782	1.640.780
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		0	0
Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		60.233	40.669
Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		1.489.329	3.087.168
		4.978.970	5.953.324
b) Izdatki pri naložbenju			
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev		0	(95.125)
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		(13.020.047)	(9.959.820)
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		(41.704)	(7.380)
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		(2.479.888)	(707.534)
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(431.604)	(933.655)
		(15.973.243)	(11.703.514)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)		(10.994.273)	(5.750.190)
C. Denarni tokovi pri financiranju			
a) Prejemki pri financiranju			
Prejemki od vplačanega kapitala		0	0
Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti		857.832	224.336
Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti		13.451.585	3.511.729
		14.309.417	3.736.065
b) Izdatki pri financiranju			
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje		(2.980.553)	(3.923.542)
Izdatki za vračila kapitala		0	0
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti		(1.227.740)	(719.815)
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti		(6.271.394)	(9.551.729)
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		(21.116)	(15.441)
		(10.500.803)	(14.210.527)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)		3.808.614	(10.474.462)
Č. Končno stanje denarnih sredstev		8.825.463	6.903.368
x) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)		(3.592.048)	(362.973)
y) Začetno stanje denarnih sredstev		12.417.511	7.266.341

13.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 30.09.2017

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(74.052)	0	0	(74.052)	(475.446)	(549.498)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(21.116)	(21.116)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(74.052)	0	0	(74.052)	(454.330)	(528.382)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(10.588)	0	11.629.624	(247.602)	11.371.434	1.112.434	12.483.868
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.629.624	0	11.629.624	1.759.497	13.389.121
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(10.588)	0	0	0	(10.588)	0	(10.588)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(247.602)	(247.602)	(647.063)	(894.665)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	6.589	0	0	882.049	(302.692)	(14.292)	6.923.896	(7.495.550)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	7.495.550	(7.495.550)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	6.589	0	0	882.049	(302.692)	(14.292)	(571.654)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.022.547	120.190	(120.190)	1.639.996	37.013.073	26.690.793	11.144.270	11.629.624	(2.275.090)	153.241.160	11.247.135	164.488.295

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 30.09.2016

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
(v EUR)	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(96.625)	0	0	(96.625)	(19.927)	(116.552)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(15.441)	(15.441)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(96.625)	0	0	(96.625)	(4.486)	(101.111)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(180.925)	0	8.819.646	(426.888)	8.211.833	1.755.804	9.967.637
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.819.646	0	8.819.646	2.058.387	10.878.033
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(180.925)	0	0	0	(180.925)	0	(180.925)
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(426.888)	(426.888)	(302.583)	(729.471)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	337.149	0	0	4.219.959	(4.557.108)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	4.557.108	(4.557.108)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	337.149	0	0	(337.149)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	759.557	37.140.778	27.567.481	4.577.237	8.819.646	(2.182.523)	144.070.394	10.411.719	154.482.113

13.6 Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

13.6.1 Konsolidirana bilanca stanja Skupine UNIOR

- **Bilančna vsota** je na dan 30.09.2017 znašala 358,8 milijonov evrov in je za 10,9 milijonov evrov oziroma 3,1% višja kot ob koncu leta 2016.
- **Dolgoročna sredstva** so se povečala za 1,2% in v strukturi predstavljajo 62,7% celotnih sredstev, kar je 1,2 odstotne točke manj kot konec leta 2016. Neopredmetena osnovna sredstva so se v primerjavi s preteklim letom znižala za 1,2%, opredmetena osnovna sredstva pa so se povečala za 0,6%.
- **Naložbene nepremičnine** se v primerjavi s stanjem konec leta 2016 povečale za 0,3% zaradi obnove poškodovanih kupol na proizvodni hali v Mariboru, ki se oddaja v najem.
- **Dolgoročne finančne naložbe** so se povečale za 14%, kar je v največji meri posledica vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi.
- **Dolgoročne poslovne terjatve** so se zmanjšale za 201 tisoč evrov in so za 48,3% nižje v primerjavi s stanjem konec leta 2016 zaradi poplačila terjatev s strani pridruženih družb.
- **Odložene terjatve za davek** so se glede na stanje konec leta 2016 znižale za 2,6 tisoč EUR.
- **Zaloge** so se v primerjavi s koncem preteklega leta povečale za 5,3% oziroma za 3,8 milijonov evrov. Pri materialu beležimo povečanje zalog za 8,1% zaradi višjih cen jekla za kovanje, pri proizvodih pa je 11,2% rast posledica povečanih obsegov proizvodnje na programih Odkovki in Ročno orodje. Zaloge nedokončane proizvodnje so se povečale za 0,1%, zaloge trgovskega blaga pa so višje za 3,8%.
- **Kratkoročne finančne naložbe** so se zmanjšale za 36,3%, v strukturi sredstev pa predstavljajo 0,5% delež. Znižanje je posledica odplačila kratkoročnih posojil s strani pridruženih družb.
- **Kratkoročne poslovne terjatve** so bile v primerjavi s koncem preteklega leta večje za 22,9% in sicer zaradi nižje prodaje v mesecu decembru 2016 ter posledično nižjem stanju terjatev konec leta ter povečanemu obsegu poslovanja v letošnjem letu. V primerjavi s stanjem izpred enega leta so se kratkoročne poslovne terjatve povečale za 10,7% oziroma za 4,7 milijona evrov.
- **Denarna sredstva** so se v primerjavi s stanjem konec leta 2016 zmanjšala za 3,6 milijonov evrov ali za 28,9%, v strukturi aktive pa predstavljajo 2,5%.
- **Kapital** je na dan 30.09.2017 znašal 164,5 milijonov evrov in je za 11,9 milijona evrov oziroma 7,8% višji kot ob koncu leta 2016. V strukturi predstavlja 45,8% delež, kar je 2 odstotni točki več kot ob koncu leta 2016 in 1,1 odstotno točko več glede na stanje na dan 30.09.2016.
- **Rezervacije in dolgoročne PČR** so se v primerjavi s koncem leta 2016 zmanjšale za 6,5% zaradi črpanja rezervacij za višino amortizacije ter izplačila jubilejnih nagrad in odpravnin.
- **Kratkoročne in dolgoročne finančne obveznosti** so se v primerjavi s preteklim letom neto povečale za 5,3% oziroma za 6,8 milijonov evrov. Povečanje predstavlja črpanje v decembru odobrenega revolving posojila za poplačilo obveznosti do dobaviteljev, zmanjšanje pa redno odplačilo glavnice v devetih mesecih leta 2017.
- **Kratkoročne in dolgoročne poslovne obveznosti** vključujejo obveznosti do dobaviteljev, do zaposlenih, do države in drugih institucij ter prejete predujme za proizvode in storitve. V primerjavi s koncem preteklega leta so poslovne obveznosti skupaj nižje za 15,6% oziroma za 8,4 milijonov evrov, v primerjavi s stanjem pred enim letom pa so poslovne obveznosti skupaj nižje za 12% oziroma za 6,3 milijone evrov.
- **Kratkoročne pasivne časovne razmejitve** so se v primerjavi s stanjem konec preteklega leta povečale za 34% oziroma za 1,2 milijona evrov, predvsem zaradi višjih vkalkuliranih stroškov rezervacij za neizkoriščen dopust, jubilejne nagrade in odpravnine.

13.6.2 *Konsolidirani izkaz poslovnega izida Skupine UNIOR*

- **Čisti prihodki od prodaje** so v devetih mesecih leta 2017 znašali 180,7 milijonov evrov in so se v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali za 15,2 milijonov evrov oziroma za 9,2%.
- V strukturi celotne prodaje je dosegla **prodaja v Sloveniji** 30,1 milijonov evrov ali 16,6% delež, v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta pa je višja za 8,5%. **Prodaja v druge države** je znašala 150,7 milijonov evrov in dosegla 83,4% delež, v primerjavi s preteklim letom pa je bila večja za 9,3%.
- **Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje** predstavlja povečanje za 1,8 milijonov evrov glede na stanje konec minulega leta, medtem ko je povečanje v devetih mesecih leta 2016 znašalo 1,5 milijonov evrov.
- **Kosmati donos iz poslovanja** je bil v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zaradi večjega obsega prodaje višji za 8,6% oziroma za 14,7 milijonov evrov.
- **Stroški blaga, materiala in storitev** so višji za 12,2% glede na enako obdobje lanskega leta, kar je posledica večje proizvodnje ter višjih vstopnih cen, predvsem dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente v ceni jekla.
- **Stroški dela** so bili zaradi večjega števila zaposlenih višji za 7,6% in glede na kosmati donos predstavljajo 27%, v istem obdobju preteklega leta pa so stroški dela predstavljali 27,3% glede na kosmati donos.
- **Odpisi vrednosti** so se v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta zmanjšali za 9,1% zaradi nižjih prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.
- **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višji za 6,5% oziroma za 165 tisoč evrov zaradi oblikovanja rezervacij za neizkoriščene dopuste konec leta 2017 ter ostale nepredvidene stroške.
- **Izid iz poslovanja** je v devetih mesecih dosegel 15,9 milijonov evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta povečal za 3,5%.
- **Finančni prihodki** so znašali 3 milijone evrov in so se v primerjavi z enakim obdobjem lani povečali za 59%, v strukturi kosmatega donosa pa predstavljajo 1,6%. Povečanje je posledica boljših rezultatov poslovanja pridruženih družb, ki se v konsolidiranem izkazu poslovnega izida skupine vrednotijo po kapitalski metodi.
- **Finančni odhodki** so znašali 4 milijone evrov, od tega največ obresti iz posojil 3 milijone evrov. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so se finančni odhodki znižali za 17,5%, v strukturi kosmatega donosa pa predstavljajo 2,1%. Znižanje je posledica nižje dosežene obrestne mere pri poslovnih bankah zaradi izboljšane poslovanja Skupine Unior v letu 2016.
- **Čisti poslovni izid obračunskega obdobja** je v devetih mesecih leta 2017 znašal 13,4 milijonov evrov, kar je 19,9% več kot v devetih mesecih leta 2016 in predstavlja 7,3% kosmatega donosa. V enakem obdobju preteklega leta je znašal 10,9 milijonov evrov, glede na kosmati donos pa je predstavljal 6,4%.

13.6.3 Izkaz vseobsegajočega donosa Skupine UNIOR

- Znesek vseobsegajočega donosa je enak čistemu poslovnemu izidu obračunskega obdobja, zmanjšan za spremembo v rezervah zaradi vrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti in povečan za dobičke oziroma zmanjšan za izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini. Drugih sprememb, ki bi vplivale na ta izkaz, ni bilo.

13.6.4 Izkaz denarnih tokov Skupine UNIOR

- **Denarni tok pri poslovanju** je pozitiven zaradi pozitivnega izida iz poslovanja in amortizacije, medtem ko ima sprememba čistih obratnih sredstev negativen vpliv.
- **Denarni tok pri naložbenju** je negativen predvsem zaradi izdatkov za pridobitev osnovnih sredstev in finančnih naložb, medtem ko imajo pozitiven vpliv deleži v dobičku pridruženih družb, prejemki od odtujitve osnovnih sredstev in prejemki od odtujitve finančnih naložb.
- **Denarni tok pri financiranju** je pozitiven zaradi večjega najetja revolving posojila, kot je znašalo odplačilo glavnice kreditov in izdatkov za plačilo obresti za najete kredite.

13.6.5 Izkaz gibanja kapitala Skupine UNIOR

Kapital se je v primerjavi s koncem preteklega leta povečal za 11,9 milijona evrov. Pozitiven vpliv je imel dobiček poslovnega leta v višini 13,4 milijona evrov, medtem ko je negativen vpliv v višini 0,5 milijonov evrov imelo povečanje lastniškega deleža v Unior Components v Srbiji in znižanje prevedbenega popravka kapitala za 0,9 milijonov evrov zaradi gibanja tečajev tujih valut, v katerih so izkazani računovodski izkazi odvisnih družb izven evrskega območja. Prerazporeditve znotraj kapitala so bile pri razporeditvi čistega poslovnega izida leta 2016 na preneseni čisti poslovni izid ter prenosih med različnimi postavkami znotraj rezerv iz dobička.